

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PO STRMOGLAVLJENJU CAETANOVEGA FAŠISTIČNEGA IN KOLONIALISTIČNEGA REŽIMA

NOVA VOJAŠKA JUNTA POTRDLILA OBLJUBO O OBNOVITVI DEMOKRACIJE V PORTUGALSKI

General De Spinoła orisal svoj program - Glavne točke: razpust politične policije in Caetanove stranke, osvoboditev političnih jetnikov, obnovitev svobode izražanja in združevanja, odprava cenzure - Položaj v vsej državi miren - Caetano in Thomaz izgnana na otok Madeiro

LIZBONA, 26. — Štirindvajset ur po vojaškem udaru, ki je na pravil konec štiridesetletni fašistični diktaturi, je položaj v Portugalski povsem miren. Skoraj vsi državljani so šli danes na delo, trgovine in restavracije ter javni lokali so odprti, na mejnih prehodih so sicer zaostri nadzor, vendar meje ostajajo odprte. Samo redke vojaške vozila in patrulje po mestnih ulicah še spominjajo na večer, rajeje dogodke. Ogrorna večina Portugalcev podpira novo oblast, čeprav še ni jasno, v kakšno smer se bodo stvari razvile: vsekakor pa že samo dejstvo, da je bil zasvoženi režim odpravljen, razveljavlja ljudi, ki so začeli previdno upati na bodočnost, ki bi bila vredna dvajsetega stoletja.

Zadnji odpor predstavnikov starega režima je prenehal okrog 10. ure zjutraj, ko so vojaški oddelki vdrl v sedež generalnega poveljstva zloglasne tajne policije, bivše »PIDE«, ki se je sedaj imenovala DGS. Več kot dvesto policistov, med njimi tudi vrhovni poveljnik politične policije major Silva Pais, so odložili orožje in se pustili aretirati, nakar so jih zaprli v celice poveljstva, iz katerih so prej osvobodili politične jetnike.

Številni pripadniki te zatiralne organizacije pa so zbežali, vojaka pa jih sedaj vneto išče. Poleg velikega števila političnih jetnikov so danes osvobodili tudi vojake polka, ki se je

16. marca uprl režimu v Caldas da Rainhi in priredil pohod, ki je bil ustavljen na periferiji Lizbone. Odstavljeni predsednik vlade Caetano in predsednik republike Thomaz sta skupaj s štirimi ministri strmooglavljenega režima prispela danes pod vojaškim spremstvom na otok Madeiro, kjer bosta morala ostati v prisilnem bivališču. Eden od prvih ukrepov nove junte je bilo tudi suspendiranje generalnega guvernerja Mozambika Dos Santosa, predvidevajo pa, da bodo v prihodnjih urah odstavili tudi guvernerja ostalih dveh portugalskih kolonij v Afriki, Angole in Gvineje — Bissau.

Predsednik vojaške junte general Antonio De Spinoła je danes potrdil, da novi voditelji nameravajo vzpostaviti na Portugalskem demokratični režim. Na tiskovni konferenci je orisal program junte in načrt, po katerem naj bi postopno ustvarili demokratične strukture države. Med drugim je Spinoła napovedal osvoboditev političnih jetnikov, razpust zloglasne politične policije, odpravo cenzure nad tiskom, zagotovitev popolne svobode mišljenja in izražanja ter organiziranja v politične stranke. Portugalska bo tudi spoštovala obstoječe mednarodne pogodbe, vstevši pogodbu o pripadnosti atlantskemu zavezištvu.

Glede faz, preko katerih naj se izvede demokratizacija, je Spinoła dejal, da bo treba čim prej sestaviti začasno vlado, v kateri naj bi bili tudi civilisti in ki naj bi sodelovala z vojaško junto. Slednja se bo razpustila, ko bo izvoljen novi predsednik republike. V roku enega leta pa bo treba razglasiti splošne volitve za sestavo ustavodajne skupščine, ki naj postavi temelje za novo demokratično ureditev države. Spinoła je napovedal tudi zagotovitev sindikalne svobode, razpust dosežane vladne stranke in odstranitev vlad v prekomorskih ozemljih.

Se najbolj megljen je bil general De Spinoła glede politike, ki jo bo nova junta vodila v afriških kolonijah: dejal je, da se bo junta držala treh glavnih načel. Prvo načelo je, da gre za politični problem, ne pa za vojaškega. Zato, in to je drugo načelo, je treba ustvariti pogoje za odprtje iskrenega in odprtega dialoga na vsedržavni ravni o tem problemu. Tretje in glavno načelo pa je, da mora nova politika omogočiti vzpostavitev miru v prekomorskih teritorijih. De Spinoła ni povedal, ali bo nova vlada priznala avtonomijo kolonijam, še samo dejstvo pa, da jili je imenoval »prekomorska ozemlja«, dokazuje, da za sedaj taka rešitev še ni prodila. Med drugim je general povedal, da ni šel imel nobenih stikov s predstavniki osvobodilnih gibanj v afriških kolonijah.

Prva reakcija neke portugalske opozicijske stranke prihaja iz Pariza, kjer je tajništvo socialistične stranke v tujini objavilo izjavo, v kateri ocenjuje strmooglavljenje fašističnega in kolonialističnega režima Marcela Caetana kot »visoko pozitivno in domoljubno dejstvo, ki odpira novo fazo v nacionalnem življenju«. Izjava, ki so jo podpisali generalni tajnik socialistične stranke Mario Soares in drugi člani tajništva, izraža zadovoljstvo zaradi ukrepov nove junte.

Komentarji afriških osvobodilnih gibanj

Novi voditelji Portugalske morajo likvidirati kolonializem

MILAN, 26. — Dobrna mera optimizma, pa tudi velika previdnost, označujeta komentarje z vsega sveta o dogodkih na Portugalskem. Vsi demokrati z zadovoljstvom pozdravljajo konec fašističnega režima, po drugi strani pa ugotavljajo, da bo pot do vzpostavitve demokracije v tej državi še dolga in težavna. Osnovna ugotovitev pa je, da je treba počakati in da je sedaj še prezgodaj, da bi lahko zasledili oceni portugalskega zgodovinarja.

Vatikansko glasilo »Osservatore Romano« je objavilo na prvi strani tiskovni komentar, po katerem »način poteka dogodkov in reakcije prebivalstva dajejo upati, da se bo ta proces lahko razvijal brez škodljivih pretresov in da bo omogočil državi, da ustrezno reši številne probleme, ki se mora lotiti.«

Tito na Madžarskem

BEOGRAD, 26. — Predsednik Tito je nocoj odpotoval na uradni obisk na Madžarsko, kjer se bo zadržal do 28. t. m. Na Madžarskem bo imel jugoslovanski predsednik pogovore z glavnim tajnikom madžarske partije Kadarjem. S predsednikom Titom so odpotovali v Budimpešto tudi nekateri člani izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije.

Kamboška delegacija v Jugoslaviji

Pogovor med jugoslovansko in kamboško delegacijo v Beogradu. Na desni Bijedić s člani jugoslovanske delegacije, na levi pa kamboški gostje

BEOGRAD, 26. — Semkaj je danes prispela delegacija kraljevske vlade nacionalne enotnosti in združene nacionalne fronte Kambočje. Delegacija vodi podpredsednik vlade in minister za narodno obrambo Kije Sampana. Kmalu po prihodu na beograjsko letališče so se kamboški gostje sestali s predsednikom zveznega izvršnega sveta Bijedićem. Pogovarjali so se o položaju v Kambočji. Sampana je obvestil član jugoslovanske delegacije o dose-

danjih rezultatih osvobodilnega boja kamboškega ljudstva in se zahvalil Titu in jugoslovanskim narodom za politično, materialno in moralno podporo, ki jo dajejo kamboškemu ljudstvu. Vodja kamboške delegacije se je popoldne pogovarjal tudi z zveznim tajnikom za zunanje zadeve Milošem Minićem.

ije je izrazil predsedniku Titu prepričanje, da bo kamboško ljudstvo zmagalo ter se zahvalil Titu in jugoslovanskim narodom za politično, materialno in moralno podporo, ki jo dajejo kamboškemu ljudstvu.

Vodja kamboške delegacije se je popoldne pogovarjal tudi z zveznim tajnikom za zunanje zadeve Milošem Minićem.

B. B.

KMALU UKINITEV UKREPOV O VARČEVANJU S PETROLEJSKIMI PROIZVODI?

Medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje odobril petrolejski načrt

FIAT bo na Jugu investiral skoraj 75 milijard lir in zaposlil 5.200 delavcev

RIM, 26. — Nocoj je bil na ministrstvu za industrijo sestanek, ki mu je predsedoval predsednik vlade Rumor in katerega so se udeležili proračunski minister Giolitti, zakladni minister Colombo, finančni minister Tanassi, minister za zunanjo trgovino Matteotti in minister za javna dela Lauricella. Kaj so na sestanku obravnavali, vlada ni niti česar sporočila. V Rimu pa menijo, da so med drugimi vprašanji razpravljali tudi o novih ukrepih v zvezi z varčevanjem z energijskimi sredstvi, ali pa celo o ukinitvi sedaj veljavnih ukrepov.

Pod predsedstvom proračunskega ministra Giolitija pa se je danes sestel medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje. Seje so se udeležili tudi ministri Mancini, Colombo, Malfatti, De Mita, Matteotti, Coppo, Gullotti in Ripamonti. Kot poroča ministrstvo za proračun in gospodarsko načrtovanje je odbor odobril načrt o preureditvi trgovine, predelave in prodaje nafte in naftnih proizvodov. Na osnovi pooblastila medministrskega odbora bo ministrstvo za industrijo, sporazu-

mi s prizadetimi upravami in po posvetu z deložniki, pripravilo zakonski osnutek za spremembo celotne dejavnosti na področju petrolejske industrije, stroškov za izdelavo in prodajnih cen. V tej zvezi bodo uveljavili predpise, ki bodo obvezovali podjetja in javne ustanove, da zagotovijo notranjemu trgu zadostno količino naftnih proizvodov. Poleg tega bodo uredili tudi vprašanje izdajanja dovoljenj za gradnjo novih petrolejskih čistilnic.

Minister za državne udeležbe je bil pooblaščen, da sestavi zakonski osnutek, na osnovi katerega bodo urejeni odnosi med državo, državnim ustanovam ENI in zasebnimi petrolejskimi industrijami v zvezi z morebitnim nakupovanjem surove nafte za kritje državnih potreb v izrednem položaju, ki lahko nastane na mednarodnem naftnem trgu. Ministra za industrijo pa so pooblastili, da takoj sestavi program za nabavo surove nafte od julija do decembra letos.

Med drugimi ukrepi je medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje pooblastil ministra za trgovinsko mornarico, da sestavi program za uresničitev smotrov tega načrta in za povečanje števila petrolejskih ladij. Sprejeti so bili tudi ukrepi in dana navodila o določevanju cen in ocenjevanju proizvodnih stroškov. Medministrski odbor se je obvezal, da bo v roku šestih mesecev preveril izvajanje tega načrta.

Na današnjem sestanku je medministrski odbor sklenil, da bo na prihodnji seji sprejel ukrep v zvezi s smotri in usklajitvijo gospodarske politike, da se okrepijo odnosi sodelovanja in blagovne zamenjave med Italijo in državami proizvajalkami nafte. Poleg tega je medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje na predlog ministra za Jug proučil in odobril tri načrte za naložbe na Jugu, ki jih je predložila družba Fiat. Te pobude bodo omogočile investicijo 74,5 milijarde lir in ustvarile 5.200 novih delovnih mest. Na osnovi zakona za Jug je medministrski odbor odobril tudi načrt družbe Indesit za gradnjo novega podjetja na Jugu, v katerem bo 1000 novih delovnih mest.

Svarilo Stortija pred poskusi razbitja CISL

MILAN, 26. — Glavni tajnik sindikalne organizacije CISL Bruno Stortij je v intervjuju, ki ga je dal reviji »Panorama« dejal med drugim, da vsakdo, ki bi poskusil z razbijsko pustolovščino, bi se sam pokopal

NA SLOVESNI SEJI RK SZDL SLOVENIJE

Podeljena priznanja Osvobodilne fronte

Priznanje je prejela tudi taborniška organizacija iz Trsta
Rod modrega vala - Slavnostni govor Janeza Vipotnika
Kandidature za nov slovenski izvršni svet

(Od našega dopisnika)
LJUBLJANA, 26. — V počastitev obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda je bila opoldne v Ljubljani slovesna seja republiške konference SZDL Slovenije. O zgodovinski vlogi tega vse ljudskega oporniškega gibanja, ki je pod vodstvom komunistov s svojimi delovanjem s temelja spreminilo in zaobrnilo življenjsko pot našega naroda ter o njegovem pomenu za današnji čas, je govoril član predsedstva republiške konference Janez Vipotnik.

Na seji so podelili tudi 20 priznanj OF za vztrajno in zvesto družbeno delo v preteklosti in sedanjosti. Priznanja so prejeli: Danila Fril, Vatro Gril, Milena Groblich, dr. Janez Kanoni, Pavle Kovač, Zdenka Kidrič, Vladimir Krivic, Ivan Maček, dr. Metod Mikuz, Ana Praček, Stane Repar, Janko Rogelj, Franc Stajko, Tone Turnšek, Tone Urih, Stane Šmid, Janko Zevart, Partizanski pevski zbor iz Ljubljane in taborniška organizacija Rod modrega vala iz Trsta.

V Ljubljani je bila danes seja predsedstva in izvršnega odbora republiške konference socialistične zveze. Na njej so določili predlog kandidatov za zbor republik in pokrajin zvezne skupščine ter pred-

log kandidatov za vodstvene funkcije v slovenski skupščini. O vseh predlogih bo dokončno sklepala tretja republiška konferenca, ki bo 6. maja.

Na seji je mandat za sestavo novega republiškega sveta Andrej Marinc razložil osnovne metode in vsebino dela novega izvršnega sveta ter predloge za člane izvršnega sveta. Po tem predlogu naj bi imel republiški izvršni svet tri podpredsednike. Tako naj bi Rudi Čačinovič odgovarjal za mednarodna politična in ekonomska vprašanja, Zvone Dragan naj bi odgovarjal za področje gospodarstva, hkrati pa naj bi bil predsednik komisije za družbeno-ekonomsko vprašanja, dr. Avguštin Lah pa naj bi bil predsednik koordinacijske komisije za družbene dejavnosti in odgovoren za področje družbenih dejavnosti. Miran Goslar naj bi bil član izvršnega sveta in predsednik koordinacijske komisije za gospodarstvo, Vladimir Klemenčič pa predsednik za družbeno-politična vprašanja. Na kandidaturi listi za nove člane izvršnega sveta skupščine SR Slovenije so še Miha Butara, dr. Anton Fazarinc, Jože Florjančič, Pavle Gantar, Marjan Lenarčič, Boris Miško, Jože Novinek, Marjan Orožen, Drago Petrovič, Bojan Škrk, Miloš Šulin, Franjo Turk, Ela Urih in Milovan Židar.

DRAGO KOŠMRLJ

RIM, 26. — Tukaj so sporočili, da se bo parlamentarna komisija, ki se ukvarja s petrolejskim skandalom, ponovno sestala 2. maja. Menijo, da bo komisija povzela dosedanje izsledke v luči dokumentov in izjav, ki jih ima na razpolago in ki jih je zbrala v dosedanjih preiskavi.

DANES

Nova vojaška junta, ki je prevzela oblast na Portugalskem po zatirajočem udaru povsem nadzoruje položaj po vsej državi. Predsednik junte general De Spinoła je obrazložil svoj program, katerega osnovni cilj je obnovitev demokracije. V ta namen bodo v roku enega leta sklicane splošne volitve. Glede politike v afriških kolonijah pa je De Spinoła dal razumeti, da se bo morala s tem problemom ukvarjati civilna oblast, ki bo morala čimprej prevzeti mesto vojaške junte.

Predstavniki osvobodilnih gibanj v portugalskih kolonijah so sicer pozdravili strmooglavljenje Caetana, vendar so odločno poudarili, da je edina možna rešitev vprašanja kolonij v priznanju neodvisnosti in suverenosti Angole, Mozambika in Gvineje — Bissau.

Predsednik vlade Rumor je z nekaterimi ministri razpravljal o novih ukrepih, ali pa celo o ukinitvi sedanjih ukrepov o varčevanju s petrolejskimi proizvodi. Na proračunskem ministrstvu pa se je sestel medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje, ki je odobril petrolejski načrt. Načrt predvideva preureditev nabavljanja, proizvodnje in prodaje nafte in petrolejskih proizvodov, nov način določevanja cen in ukrepe, da bo lahko državna ustanova ENI nadzorovala notranji petrolejski trg.

Tragedija štirih otrok, ki so se med igro neprimerno skrili v veliko staro skrinjo in se v nji zadušili, je presunila prebivalce vasi Corti San Rocco ob jezeru Iso. Nesrečne malčke so našli po skoraj dvajseturnem iskanju včeraj opoldne, ko je neki orožnik stopil na podstrežje hiše nesrečnih malčkov in odprl usodno skrinjo, preran raketv za štiri mlada življenja.

Demokracijske sile v tržaškem občinskem svetu so sinoči z zadovoljstvom sprejele na znanje o določeni in ogorčeni izjave župana Spaccinija, ki je zavrnil izzvalno ščuvanje misovskega pravka Almiranteja, ki je žalil čustva velike večine Tržačanov, ki so za mirno sožitje ob spoštovanju pravic Slovencev. Župan je tudi izrazil upanje, da bosta znala Italija in Jugoslavija premostiti težave.

Predsednik pokrajine dr. Zaneti je na sinočni seji pokrajinskega sveta odločno zavrnil in obsojal hujšakski govor neofašističnega veljaka Almiranteja, ki je žalil demokracijska čustva prebivalstva ter kršil pravice in upravičena pričakovanja slovenske narodnostne skupnosti. Pokrajinski svet je med drugim tudi odobril prispevek Slovenskemu stalnemu gledališču v Trstu (profi so glasovali samo fašisti).

GOVOR PREDSEDNIKA SLOVENSKE SKUPŠČINE KRAIGHERJA

Osrednji slovenski dnevnik «Delo» proslavil 15. obletnico

«Delo» nadaljuje tradicije treh revolucionarnih slovenskih listov

LJUBLJANA, 26. — Osrednji slovenski dnevnik »Delo« je danes proslavil petnajst let obstoja, o čemer je podrobno govoril »omčnik glavnega urednika Vlado Jarc, na svečanosti, ki je bila v Domu tiska. Vlado Jarc je poudaril, da ima list mnogo globlje korenine saj je sedanje »Delo« nastalo iz združitve »Judске pravice« glasila Komunistične partije Slovenije in »Slovenske poročevalca«, ki je bilo glasilo Osvobodilne fronte. Naziv »Delo« ni bil izbran slučajno, ker gre za naziv glasila tržaških slovenskih komunistov, ki je izhajalo pod fašizmom.

Vlado Jarc je orisal petnajstletno pot slovenskega dnevnika, ki je povečal naklado, obogatil vsebino in se razširil z novimi rubrikami, novo tehnično opremo, sodelavci, dopisniki itd. Za njim je spregovoril predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher, ki je govoril o vlogi tiska v samoupravnih socialističnih družbi. Podčrtal je izredno odgovornost časnikaarjev in njihovo avtonomijo pri obveščanju, ki pa je istočasno tudi tesno povezana z družbeno vlogo tiska, saj je v resnici politična vsaka vest, pa čeprav na prvi pogled kaže, da je oddaljena od političnega dogajanja.

Svečanosti ob petnajsti obletnici »Dela« so se poleg Sergeja Kraigherja udeležili vidni predstavniki slovenskega političnega in javnega življenja in med njimi smo opazili predsednika slovenske vlade Marinc, ravnatelja RTV Vipotnika in

ODLOČNE SPACCINIJEVE IZJAVE, KI ODKLANJAJO NARODNO MRŽNJO

Tržaški občinski svet obsodil Almirantejevo ščuvanje k nasilju

Neofašisti so bili povsem osamljeni in so se skušali izmikati - Obsodba v posegih KPI, PSI, PSDI, KD in PRI

Demokratske sile so v tržaškem občinskem svetu sprejele z zadovoljstvom oglednice in odločne izjave župana Spaccinija, ki je zavrnil izvalno ščuvanje neofašističnega vodja Almiranteja na nedavno zborovanju v Trstu, misovski svetovalec, ki so v očiti zadregi skušali zanikati vsebino te provokacije, pa so bili osamljeni in njihove argumentacije odločno zavrnjene.

Spaccinij je dejal, da Almirantejev govor, ki sta ga prežemala sovražnost in razizem, žali čustva velike večine Tržčanov, ki se zrela in prepričano izražajo za mirno sožitje ob spoštovanju pravic Slovencev. Almirante je s svojim govorom šel proti republiški ustavi, ki vsem žagatljivi enakovrednosti in se s tem vključil v okvir tiste "strategije napetosti", ki jo Italija spet preživlja ob atentatih in drugih prevratniških dejanjih.

Ko je govoril o odnosih s sosednjo Jugoslavijo, glede katerih je Spaccinij poudaril, da upa, da bodo težave premosne ob tvornem sporazumu med sosedoma, pa Almirante res ni koristil Italiji. Temu se ni čutili, saj Tržčani vedo, da je prav salojska republika, katere vodilni funkcionar je bil tudi Almirante, odstopila Trst nacistom. Tržaška javnost je na izjavljanje odgovorila mirno in dostojanstveno z udeležbo na proslavah dne odprave in s tem še enkrat obsodila večerajšnji in današnji fašizem.

S to svojo izjavo je Spaccinij odgovoril na pismo dr. Dolharja in svetovalec KPI, KD, PSI, PSDI, PRI in PLI ter tudi MSI.

Komunist Rossetti je poudaril, da bi morale oblasti preprečiti Almiranteja, da govori v Trstu, ker bi morale že vnaprej vedeti, da prihod morila partizanov v obmejne kraje ne kaže nič dobrega. Almirante je pozival k moralnemu in fizičnemu nasilju proti Slovincem in s tem dosledno zasledoval cilje fašistov, ki z bombnimi atentati po vsej Italiji skušajo ustvariti ob skorajšnjem referendumu napetost za premik na desno. Druga mesta, kot je Leca, so Almiranteju prepovedala zborovanje, Trst pa je odgovoril z zborom v Ul. Ghega in manifestacijo v gledališču "Verdi". To dokazuje, da so demokrati združeni, kljub željam tistih, ki so jih skušali ločiti pod pretežno referendumsko ali razporoki.

Po Rossettiju je skušal govoriti misovalec Giacomelli, vendar je njegove besede prekril hrup z levicarskih sektorjev občinskega sveta. Skušal je dokazati z nekakšnimi magnetofonskimi registracijami, da je Almirante prišel v Trst v ovčji koži in se pritoževal, da se je okrnila "enotnost", ki je nastala glede "cone B".

Demokristijan Rinaldi je fašistom takoj dokazal, da lažje, kot so tudi po shodu na Goldonijem trgu dali tisku lažna poročila, da bi križarji izvajanje svojega vodje. Verjetno je dejal Rinaldi, je pogled na zbrane prepušča s koli in verigami tako navdušil Almiranteja, da je snel masko in pokazal, kaj resnično misli. Morda, je dodal Rinaldi, pa je fašiste peklo tudi, da v

Trstu desnica, tudi ob vprašanju "cone B", ne zmora moči, da bi priredila poulične manifestacije ob udeležbi ljudi. Almirante, ki rad besedi o "domovini", pa tokrat s svojim nastopom res ni koristil Italiji.

Da fašisti lažje, je dokazal tudi socialist Kervin, ki je poudaril, da je prav na Goldonijem trgu sežež PSI, v katerem je bilo jasno slišati Almirantejevo grožnje. Res je le, da skušajo fašisti ob referendumu razgreti ožračje z bombami, nasiljem in, pri nas, s ščuvanjem k narodni mržnji. PSI, je zaključil, potrjuje svojo dosledno stališče, da mora zavladati v naših krajih mirno sožitje dveh narodov.

V zadregi je bil liberalce Zimolva, ki ni vedel, ali naj fašistom verjame ali ne. Zato je dejal, da bi vsekakor bile Almirantejeve izjave obsodbe vredne, če bi bile resnične, pri tem pa dejal, da bi bile obsodbe vredne tudi izjave sem. V "Verdiu", češ da je treba desničarske sodnike izgnati iz tribunala.

Prof. Lanza (PSDI) je bil mnenja, da je Almirante vnesel v kampa-

njo proti razporoki se nacionalistične tone z upanjem, da si bo pridobil v Trstu simpatije desničarskih krogov KD. Vedeti bi morali, je dejal, da se bo ob italijanskih notah o "coni B" zgnilo revanšistično podzemlje, potem ko so skušali instrumentalizirati prejšnje Spaccinijeve izjave o tem vprašanju. Lanza je dodal, da je nesprejemljivo ščuvanje do Slovencev, kar pa je Trst zavrnil, kot je že zavrnil nacionalizem.

Zadnji je spregovoril republikanec Gargano. "Ko je Almirante pomagal v Saloju Nemcem, sem bil v nacističnem taborišču", je začel svoj poseg in nadaljeval, da zato obsoja jasn poskus "izrinjanja Slovencev iz družbenega življenja". V tem trenutku, kot tudi sicer, je zaključil Gargano, izražamo republikanci solidarost Slovincem ter obsojamo nacionalizem, preteklo tragedijo naših krajev, saj ne gre pozabiti, da je fašizem kriv za vsa nasilja, do katerih je prišlo v zadnji polovici stoletja.

S tem se je v bistvu končala seja. Svetovalec so nato sprejeli več sklepov.

IZJAVA DR. ZANETTIJA NA SINOČNJI SEJI POKRAJINSKEGA SVETA

Naše prebivalstvo je preveč pretrpelo zaradi rasnega sovraštva in fašizma

Odoben prispevek pokrajine Stalnemu slovenskemu gledališču v Trstu

V odgovoru na pismeni vprašanje svetovalec KPI in KD ter na spodbudo svetovalec PSI in Slovenske skupnosti je na sinočnji seji pokrajinskega sveta predsednik Zanetti odločno obsodil izjavni nastop in hujskaške izjave neofašističnega pravka Almiranteja. Najprej je Zanetti omenil letošnje proslave 25. aprila in poudaril, da bo osrednja, najbolj pomembna slavnost skoraj gotovo 22. junija ob svečani otvoritvi Ritozarnje. V tem vzdušju, je dejal Zanetti, se bolj odločno obsojamo ter zavračamo izjave najvišjega predstavnika stranke, ki nima mesta v demokratični ureditvi, ker je naše prebivalstvo preveč pretrpelo zaradi rasnega sovraštva in fašistične ideologije. Almirantejeve izjave so zelo hude ter grobo kršijo pravice in upravičena pričakovanja slovenske narodne skupnosti, obenem pa tudi italijansko ustavo in vso demokratično javnost. Odločno zavračamo ta poskus netajenja sovraštva in nespoštovanja v sedanji kočljivi fazi diplomatskega spora med Jugoslavijo in Italijo, ker predstavlja prevratniški element in izzivanje ter nasprotuje demokratičnim čustvom prebivalstva, ki z zaupanjem pričakuje, da se bo rešila zadeva in nadaljevalo plodno sodelovanje med obema državama.

Predstavnika svetovalske skupine

KPI in KD sta izjavila, da sta zadovoljna z izjavo predsednika pokrajine, večina svetovalec in odbornikov pa je začela zapuščati sejno, dvorano, ko je hotel nekaj spregovoriti misovski svetovalec Busa.

Sledila je diskusija o preverjanju stirlitnega načrta pokrajinske uprave, nato pa odobritev nekaterih sklepov pokrajinskega odbora. Svetovalec Mario Jurisic (KPI) je podrobno govoril o socialnem skrbstvu, zlasti za najbolj prizadete otroke, kritiziral je razne pomanjkljivosti, ter navedel konkretne predloge, da bi bila o skrbi, handicapiranih otrok čim bolj učinkovita in usodna.

Svetovalec Slavko Štoka (KPI) je govoril o javnih delih, kmetijstvu, zaščiti Krasa in naravnega okolja. Izrekel je priznanje odborniku Volkmu za njegovo jasno in podrobno poročilo o javnih delih in o birokratskih težavah, ki zavirajo potek javnih del, pri tem pa je pripomnil, da vlada in država ne upoštevata avtonomije krajevnih ustanov. Glede postavitev krajevnih napisnih tabel je svetovalec Štoka spet postavil vprašanje, zakaj ni obveljal predlog odbornika Volkma, naj bi postavili napisne table ne samo na področjih podeželskih občin, ampak tudi na področju tržaške občine. Glede zaščite Krasa je pozval pokrajinsko upravo, naj z drugimi demokratičnimi silami posreduje, da bo postal novi deželni zakon za zaščito Krasa, skupno z zakonom o gorskih skupnostih, uspešno sredstvo ne samo za zaščito pokrajine, ampak tudi za gospodarski, kulturni in socialni napredek prebivalstva.

Svetovalec Bertolino (KD) je ugodno ocenil dosedanje delovanje pokrajinske uprave, navedel pa je celo vrsto problemov in pobud, ki bi jih morali uresničiti za gospodarski razvoj Trsta.

Svetovalec Boris Iskra (KPI) je v svojem posegu obravnaval vprašanje solstva ter opozoril na starokopitni in nazadnjaški šolski sistem, ki omogoča, da mlade generacije še vedno zastruplja fašistična ideologija, za kar nosi veliko odgovornost prav KD. Ko je govoril o šolstvu v naši pokrajini,

Moški pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovale bo danes odpotoval v Brežice, kjer bo sodeloval na drugem srečanju pevskih zborov s Tržaškega, iz Koroske, iz Stražišč in Brežic.

Prvo tako srečanje je bilo lani, 10. februarja, v Kranju, ki je potekalo v bratskem in prijateljskem vzdušju. Prav na tem srečanju se je med pevci omenjenih zborov udrtilo prijateljstvo in prepričanje, da so taki stiki oziroma srečanja koristna in potrebna. Zato je bilo že v Kranju sklenjeno, da se letos zbori spet srečajo, tokrat v Brežicah. Kot v Kranju bodo tudi v Brežicah poleg našega zbora sodelovali še mešani pevski zbor SPD «Zarja» iz Zelenke kaple na Koroskem, moški pevski zbor DPD «Sloboda» iz Stražišč pri Kranju in moški pevski zbor «Bratov Milancev» iz Brežic, ki je istočasno organizator tega srečanja.

JUTRI bodo lahko krožili avtomobili, katerih evidenčne tablice se končajo z eno naslednjih števil: 0 - 2 - 4 - 6 - 8.

Organizatorji so temu srečanju dali naslov «Svečana akademija», ki bo v počastitev 27. aprila, dneva OF, in 1. maja - praznika dela.

Pevci zbora «Vasilij Mirk» so se za to srečanje skrbno pripravili. Vsak zbor bo namreč zapel po pet pesmi po lastni izbiri. Za zaključek pa bodo združeni zbori zapeli tri pesmi: Radovana Gobca «Bohor je vstal», Pierreja Degejterja «Internacional» in Ubalda Vrabca «Zdravilo». Prav zaradi skupnega nastopa bodo naši pevci odpotovali s Proseka okrog polne, ker imajo že ob 18. uri skupno vajo. Pred vajo je predviden kratek sprejem, «Svečana akademija» pa bo ob 20. uri. Našemu zboru želimo, da bi v Brežicah lepo zastopal našo zborovsko dejavnost in s tem potrdil sloves, ki ga ima pri nas in v Sloveniji. Ta nastop pa bo obenem tudi dobra preizkušnja za samostojni koncert, ki ga bo zbor imel v prvi polovici maja na Proseku.

B. R.

V Verdiju začetek pomladanske sezone

Sinoči se je v gledališču Verdi začela pomladanska simfonična sezona. Koncert, ki ga je dirigiral Georges Sebastian, je vseboval uverturo Wagnerjeve opere «Nürnbergski pevski mojstri», Schönbergovo «Verklärte Nacht» in Čajkovskega 5. simfonijo.

Dirigent žal ni bil na višku, kar se je občutilo zlasti pri Wagnerjevi skladbi, kjer je manjkala povezava med njim in orkestrom. Se najbolj uspela je Čajkovskega 5. simfonija, katere zadnji del je orkester moral ponoviti.

Občinstvo, ki je napolnilo gledališče, je nagradilo dirigenta in orkester s toplim aplavzom.

Obiska z vodjem v občinskih muzejih

V okviru «tedna muzejev» je občinstvo za kulturne zadeve tržaške občine priredilo za jutri ogleda z vodjem pomorskega in arheološkega muzeja.

Ogled pomorskega muzeja, ki je v stavbi nekdanjega lazareta v Ul. Campo Marzio 1, se bo pričel ob 10. uri. Obiskovalce bo spremljal konzervator muzeja Mauro Di Pinto.

Ogled arheološkega muzeja v Ul. Cattedrale 15 pa se bo začel ob 18. uri in obiskovalci si bodo ogledali tudi nekdanje mestno obzidje. V primeru slabega vremena bo ta del ogleda odpadel in ga bodo nadomestili z ogledom orožarne grada Sv. Justa. Obiskovalce bo spremljala ravnateljica občinskih zgodovinskih in umetnostnih muzejev dr. Laura Ruaro Loseri.

Rizarna odprta do 3. maja

Rizarna bo odprta do petka, 3. maja, tako da si jo bodo lahko ogledali pesmezniki in skupine brez predhodnega dovoljenja občine. Vsak dan bo Rizarna odprta od 9. do 13. ure, v ter k. 30. aprila in v sredo 1. maja, pa bo odprta od 8. do 18. ure. Zlasti solam pripravljamo, da v teh dneh org izirajo ogled Rizarne.

S težkim tovorom s ceste

Na križišču med Ul. Brigata Casale in Reško cesto, nekaj sto metrov od smodnišnice nad Montebe, se je kmalu po 7. uri prevrnil tovornjak s priklopi: težko vozilo je ostalo na strmini med cestama, tovar — skoro 50 ton aluminijevih pločevin — pa se je zakotalil na spodnjo Reško cesto, kjer na srečo ni bilo ne pešcev ne vozil. Drugače bi nesreča lahko imela tragične posledice.

Sofer tovornjaka s priklopi z bešne registracijske tablice je privozil s Krasa, namenjen v industrijsko cono. Pri križišču z Reško cesto ga je najprej zaneslo na levo, da je zapeljal na vzpetino, nato ga je spet zaneslo na cesto, kjer je trčil ob varnostno ograjo na desni strani, jo podrl in se zakotalil po bregu. Sofer — Gaetano Lazzaro iz Strà pri Benetkah, ki je bil komaj dvajset let star — je bil prijet v kabini in dejal prvim reševalcem, da gre telefonirati lastniku. Dolgo

V VSEH SOLAH

Zaradi referenduma pet dni počitnice

Vse šole bodo zaradi referenduma zaprte pet dni. Tako je včeraj sklenilo ministrstvo za šolstvo, ki je odločilo, da bodo izredne počitnice trajale od petka, 10. maja, do srede, 14. maja, vključno.

Kot je znano, bodo glasovanja za referendum o razporoki v nedeljo, 12. maja in v ponedeljek, 13. maja, jutraj. V petek in soboto pa bodo v šolskih prostorih pripravili volišča, v torek in sredo pa jih bodo odstranjevali.

Preiskovalni sodnik zaslial Spaccinija za prispevek Vietnamu

Zupan inž. Marcello Spaccinij, nekdanji podžupan prof. Lanza odbornika Benignija in drugi člani tržaškega občinskega odbora so se včeraj predpolne morali zgledati na sodišču, kjer jih je preiskovalni sodnik dr. Serbo zaslial v zvezi s kazenskim postopkom, ki zadeva sklep odbora in nato občinskega sveta, da se obema vietnamskima državam preko organizacije Rdečega križa izročita dva milijona lir kot prispevek tržaškega prebivalstva za obnovu v vojni porušene mest.

Spaccinij je v sobi preiskovalnega sodnika ostal skoraj poludru uro, kar pomeni, da je zaslivanje bilo razmeroma dolgo in podrobno. Sledilo so mu ostali odborniki. Zupana in ostale odbornike so spremljali pravni branilci, ki poudarjajo, da župan, občinski odbor in svet niso zagrešili nobenega prekrška, saj so s podelitvijo podpore Vietnamu dejansko ustregli moralnim interesom velike večine tržaškega prebivalstva, ki med svoje interese z zadovoljstvom prišteva tudi čut solidarnosti z drugimi narodi, ki jih je prizadela vojna ali druga katastrofa.

Da sodni postopek proti Spacciniju in drugim sloni na trhljih osnovah, dokazuje tudi dejstvo, da so doslej bile oproščene vse občine, ki so v Furlaniji — podelile take podpore.

Deželni turistični film «Kjer še letijo galebi»

V ponedeljek opoldne bodo v kinodvorani Grattacielo predstavili turistični barvni film «Kjer še letijo galebi». Film sta finansirala deželno obdornstvo za turizem in tiskovni urad dželne uprave, režiral ga je Giulio Mauri, tekste je pisala Valeria Bombacci, izdala pa ga je tržaško Središče za družbeno kinematografijo.

Film so posneli v pomorskih turističnih krajih naše dežele in sicer v letoviščarskih krajih Lignano in Gradec ter ob tržaških plažah in obalah. V filmu je zlasti prikazano, kako so obale naše dežele še pristne in neopokvarjene, kar je prikazano s stalnim ponavljanjem motiva galeba, ki ga pri nas povsod srečujemo.

Na predstavo, katere se bo udeležili tudi deželni odbornik Devetag, so vabljeni vsi turistični operaterji.

Danes ob 11 uri si bosta v šempoljski cerkvi CATERINA FINOTTO in GUIDO ŠVARA obljubila novo zvestobo.

Novoporočencema obilo sreče na novi življenjski poti.

Ob obletnici rejstva Kosovela

Jutri v Sežani občinska revija pevskih zborov

Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Sežana priredi v nedeljo, 28. aprila, ob 16. uri v kinodvorani v Sežani občinsko revijo pevskih zborov posvečeno 70-letnici rojstva Srečka Kosovela. Sodelovali bodo otroški in mladinski zbor osnovne šole Srečko Kosovel Sežana, harmonikarski orkester glasbene šole Sežana, pevski zbori iz Divače, Dutovelj, Kozine, Ponikev ter godba na pihala iz Divače. Kot gost bo nastopil Tržaški oktet. Vabljeni!

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Henrik Ibsen

STRAHOVI

drama v treh dejanjih

Scena: SVETA JOVANOVIĆ

Kostumi: MARIJA VIDAU

Režija: ANDREJ HIENG

V petek, 3. maja, ob 20.30

ABONMA RED A - premierski

Gledališča

Stalno slovensko gledališče v Trstu gostuje danes, 27. t.m., ob 20. uri v Bistrici ob Rožu, jutri, 28. t.m., ob 11.30 v železni kapli in ob 19.39 v škocjanu na Koroskem s predstavo F. Bevka - B. Grabnarja «Kaplan Martin Cedernac».

KULTURNI DOM

V petek, 3. maja, ob 20.30 - Henrik Ibsen «Strahovi» za abonma red A. Pomočitev: v soboto 4. maja, ob 20.30 - abonma red B; v nedeljo, 5. maja, ob 16. uri - abonma red C; v ponedeljek, 6. maja, ob 16. uri - abonma red H in I; v torek, 7. maja, ob 17. uri - abonma red J in K; v sredo, 8. maja, ob 20.30 - abonma red D - mladinski v sredo in red H - mladinski v četrtek; v petek, 10. maja, ob 20. uri - abonma red G in v nedeljo, 12. maja, ob 16. uri - abonma red F.

SAG Danes, 27. aprila 1974, ob 20.30 v dvorani PD «Ivan Cankar», Ul. Montecchi 6/IV, nadst. druga premiera v sezoni: Igor Torkar POŽAR, Jutri, 28. aprila, ob 17.30.

Koncerti

GLEDALIŠČE VERDI Danes ob 18. uri pod taktirko Georgesa Sebastiani ponovitev prvega koncerta letošnje sezone «Pomlad 74» in koncerta ob svetovni Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni (tel. 31948).

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 27. aprila BISTRA Sonce vzhaja ob 4.59 in zatone ob 19.06 — Dolžina dneva 14.07 — Luna vzhaja ob 8.57 in zatone ob 0.00. Jutri, NEDELJA, 28. aprila ZIVAN

Vreme včeraj: najvišja temperatura 14.8 stopinje, najnižja 7.7, ob 19. uri 13.3 stopinje, zračni pritisk 1008.5 mb, narašča, veter 5 km jugovzhodnik, vlaga 63-odst., dežja je padlo 8.3 mm, nebo 4 desetinke pooblačeno, morje rahlo razbijano, temperatura morja 13.6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 25. in 26. aprila se je v Trstu rodilo 21 otrok, umrlo pa je 22 oseb. UMRLI SO: 80-letni Bruno Gasparini, 85-letna Esterina Foraboschi vd. Masutti, 71-letni Giocchino Germelli, 90-letni Enrico Doberti, 78-letna Maria Kocjan vd. Slavec, 65-letni Oliverio Sodomaco, 65-letna Giulia Piazza, 66-letna Bianca Peterlingher vd. Ferretti, 73-letni Mario Ferluga, 75-letni Bruno Tonazzi, 81-letna Maria Gherbaz vd. Sabaz, 64-letni Livio Secco, 76-letna Carla Cozzi, 94-letni Michele Pecchiar, 75-letna Carla Pinato, 84-letna Giuseppina Godina, 66-letni Giovanni Smilovich, 71-letna Santa Gerin vd. Steiner, 89-letna Elena Papulin vd. Crozzoli, 1 mesec star Federico Guarnaccia, 63-letni Giorgio Bonifacio in Rehman Abdi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure) All'Alabarcia, Istrska ulica 7; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Al S. Andrea, Trg Venezia 2. NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30) A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Godina, All'Isola, Ul. Giannastasia 6; Chiari - Crotti, Ulica Tor S. Piero 2.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunez (tel. 228-124); Bazovica (tel. 228-165); Opčine (tel. 211-001); Prosek (tel. 225-141); Božje polje — Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 209-197); Zavljje (tel. 213-137); Milje (tel. 271-124).

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA TRST - UL. F. FILZI 10 (tel. 20-101, 30-045)

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar 644.-
Funt šterling 1553.-
Švicarski frank 215.-
Francoski frank 135.-
Nemška marka 257.-
Avstrijski šiling 34.45
Dinar: debeli 42.-
drobni 42.-

MENJALNICA vseh tujih valut

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Igor Torkar

POŽAR

Igra v dveh delih

Scena: IVAN VERC

Kostumi: MARIJA VIDAU

Koreografija: SELMA MICHELLE

Maske: DEMETRIJ CEJ

Jezikovno vodstvo: MIRA SARDOČ

Režija: SERGEJ VERC

Danes, 27. aprila, ob 20.30 v dvorani PD «I. Cankar», Ulica Montecchi 6.

Jutri, 28. aprila, ob 17.30.

Kino

La Cappella Underground 19.00-21.00

«Sepolto vivo» (The premature burial, 1962) Rogerja Cormana. Igrata Ray Milland in Hazel Court.

Ariston — I.N.C. 16.30 «Mussolini ultimo atto». Igrajo Rod Steiger, Franco Nero, Lisa Gastoni in Henry Fonda.

Nazionale 16.00 «4 marmittoni alle grandi manovre». Gianfranco D'Angelo, Sergio Leonardi, Raf Luca in drugi. Barvni film.

Excelsior 16.00 «Il profumo della signora in nero». V glavni vlogi Mimy Farmer, Maurizio Bonuglia in Mario Scaccia. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 «Appassionata». G. Ferzetti, O. Muti, N. Davoli, V. Cortese. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 15.00 «...altrimenti ci arrabbiamo». Terence Hill in Bud Spencer. Barvni film.

Eden 16.00 «Electra gilde». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ritz 16.00 «La stangata». Paul Newman in Robert Redford. Barvni film.

Aurora 16.30 «Serpico». Barvna kriminalna.

Capitol 16.30 «Una donna e una canaglia». Lino Ventura. Barvni film.

Cristallo 16.30 «Peccato veniale». V glavni vlogi Laura Antonelli. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Impero 16.30 «Il terrore viene da Marte». Barvni film.

Filodrammatico 16.30 «Una ragazza dal corpo caldo». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Zanna bianca». Igrata Franco Nero in Vima Lisi.

Ideale 16.00 «El Chuchino». Igrata Klaus Kinski in Martin Beswick. Barvna kavbojka.

Vittorio Veneto 15.45 «Amarcord». V glavni vlogi Magali Noel, Ingrassia in Orfei. Barvni film za vsakogar.

Abbazia 16.00 «Il serpente». Vbi Bryner, Henry Fonda in Dirk Bogarde. Barvni film.

Astra 16.00 «Teresa la ladra». Igra «Morica Vitti». Barvni film.

Radio 16.00 «Il trionfo di King Kong». Barvni film.

Razstave

V Tržaški knjigarni razstavlja najnoveše slike v akrilnih tehnikah

Z obiskom Rižarne so počastili Dan vstaje

Dneva vstaje so se večeraj dopoldne spomnili tudi učenci in učiteljstvo slovenske osnovne šole s celodnevni poukom iz Rimanj in od Domja. Najprej so se poklonili spominu bazojskih žrtve, katerim so ob spomeniku postavili šop rdečih nageljnov s slovensko trobojnicno ter izvedli krajišni spored. Iz Bazovnice so z avtobusom krenili na Opčine, kjer so na strelišču počastili spomin heroja Pinka Tomažiča in tovarišev, ki so jih fašisti brutalno umorili. Tudi tu so položili pod spominsko ploščo šopek rož ter ponovili program, ki so ga izvedli že v Bazovici. Na poti v Rižarno so se za hip ustavili še v Ul. Ghega, kjer so Nemci obesili 52 talcev. Na dvorišču Rižarne so, kot kaže naš posnetek, najprej položili šop nageljnov, nato pa so po ogledu celice izvedli krajišni spored. Prvo in drugošolci od Domja so recitali priloženostno pesem, učenci III., IV. in V. razreda iz Rimanj pa so zelo lepo recitali Kajuhovo »Slovenska pesem«. Na koncu so skupno zapeli borbeno »Puntarsko«.

V ponedeljek v Miljah enournna splošna stavka

V ponedeljek bodo stavkali kovinarski delavci tržaške pokrajine. V to stavko, ki so jo oklicali kovinarji tudi v znak solidarnosti z delavci miljske ladjedelnice »Alto Adriatico«, pa se vključuje sklep miljskih sindikalnih organizacij, da organizirajo enournno splošno protestno stavko na vsem področju Milj in obkve.

Sklep o splošni stavki, h kateri pozivajo vse obrtnike, trgovce, gostilničarje in uradnike, so sprejeli na skupnem zasedanju delavski svet vseh industrijskih obratov na področju Milj: CAA, čistilnice »Tolal«, gradbenice, uslužbenici javnih uradov, upokojenci in drugi. Naslovili so poziv političnim silam, naj se vendarle v Rimu zavamejo za rešitev miljske ladjedelnice, ki ji po enem mesecu likvidacijske sodne uprave grozi dokončen stečaj.

OSMICA

Danes odpre osmico Angel Krajč — Pribren 73. Toči pristno domače belo in črno vino.

DESNICA NA POHODU

V nedeljo smo objavili prvi prispevek predstavnika »Slovenskega koordinacijskega odbora proti odpravi razporok«, v katerem so bile navedene zanimive ugotovitve zakaj bodo katoličani prekrizali znak »ne«. Danes objavljamo drugi prispevek, ki ga je poslala Alenka Rebula.

Desničarski krogi v Italiji so izsilili referendum v pravnem trenutku. Izbrali so stanje zmede, vrenja, ko ljudje ne vedo, kaj naj si mislijo in kaj ne iščejo krivde in rešitve.

Nered, kakršen je danes v Italiji, lahko gledamo na dva načina: za nekatere nered lahko predstavljamo naraščajoč odpor ljudi proti nesprejemljivemu družbenemu stanju in je zato napoved pomembnega in koristnega socialnega osvoboditve. Za druge pa je nered samo kaotično stanje, znak propadanja vrednot, začetek konca, zlo, ki ga je treba ustaviti s trdo avtoritarno roko.

Če verjamemo v svobodo in če mislimo, da edino pravičnejša ugotovitev lahko vrne naši družbi vsem zaželeni red, potem vidimo v delavskih stavkah, uporih in vrenju po zaporih, solah in umobolnicah in zlasti v mladini, ki ne prepušča apatiji, mamilom in beži od doma, v vsem tem vidimo neizogiben in pravičen propad stanja, ki nima (in ne sme imeti) nobene bodočnosti. Rečemo si: bil je že čas, da so se ljudje zavedli, da so se takemu narejenemu redu začeli upirati. Če verjamemo v svobodo, vemo, da tega »nereda« ne bodo ozdravili trdnjehi zapori, strožji zakoni, hujše kazni: vse to lahko zmanjša le socialna pravičnost in sploh boljša družbena ureditev. Bolniki ne ozdravimo tako, da jo prepovemo in kajnejo, mo ter osamimo vsakega, ki zbolí. Bolazen ozdravimo tako, da očistimo ozračje in damo pogoje za zdravo življenje.

Tudi družina, ki se razhaja, je družbena bolezen. Družina, ki se razpada, propada iz več razlogov: eden najhujših je gotovo okolje, iz katerega rase. Pravičnejša je družba, bolj družbeni odnosi silijo na odgovornosti in zrelosti, manj je ločitev. Torej: manj je slabih sol, manj je emigracije, manj je v zraku konzumizma, kompetitivnosti, nasilja in laži, več je prostora za srečno družino.

Družina je celica družbe. V našem primeru — celica nezdruve

družbe in zato nezdruva celica. Družina ni zavarovana pred vplivi družbe, krize družbe so tudi njene krize.

Ko torej vse to ugotovimo, nam je jasno, kako se moramo boriti za trdno družino: za žensko enakopravnost, za drugačno kulturno atmosfero (radio, televizija, tisk, ki morajo posredovati prave družbene vrednote), za drugačne delovne pogoje. Družbi se ni treba bati razporok, če bo storila vse, da se odpravi njene vzroke.

Toda tako mislijo tudi ljudje, ki verjamejo samo v tisk red, ki je posledica pravičnejše in svobodnejše družbe. Red, ki bi ga hoteli vsiliti nezdravi družbeni skupnosti, je samo lažen videz. Italijanska desnica dobro ve, da je veliko ljudi v naši državi, ki so dobesedno terorizirani od vsega nerazumljivega vrenja okrog sebe. Stavke, mamila, družine, ki propadajo, vse to se jim zdi kot pošastna katastrofa, ki se širi in kot kuga uničuje vse, kar je bilo vedno sveto. Vedno so zaupali v oblast — zdaj jo večina kontestira, sola je bila temelj kulture — zdaj se postavlja v dvom temelje njene vzgoje, družina je bila vedno in za vedno nerazdružljiva — zdaj pa celo nekateri zahtevajo razporok, zapori so bili vedno trdnjehi zapori — zdaj celo zaporniki mislijo, da imajo kakšne pravice. Celo v umobolnicah bolniki mislijo, da lahko izrazijo svoje zahteve!

Vsej tej masi ljudi, ki je bolj zadovoljna v najslabšem redu, v najbolj navidezem in lažnem redu, kot v najboljšem »neredu«, vsej tej masi naša desnica ponuja dobre novice. Njihovo sporočilo je približno tako: človek, ki še verjame v državo in v red, pošteni človek, ki ima rad premočnost in trdnost — mi smo s tabo! Pomirjamo te! Italijanska družina je zdrava, italijanski narod je zdrav, naša dežela je še edini otok v morju nemorale, mi smo edini še čisti. Branimo svoje zdravje! Povejmo, da smo srečni! Dokazimo, da smo red in proti popuščanju! Ali se hočejo lahko miselnosti ločevati? Prililili jih bomo, da bodo skupaj, da se bodo ljubili, prililili bomo nezdruve družine, da bodo zdrave! Ljudje, pomirite se, še je čas, da rešimo našo urejeno, moralno, nenačeto družbo!

Tako se zgodi, da dobri gosposide in dobre gospe, vsi mirni in pošteni ljudje — prav gotovo ne fašisti — gredo na voliče,

njih tih letih nakopičile na tak način trinajst milijard kreditov. S tem pa zašle v hudo nelikvidnost. Položaj je še poslabšal sklep italijanske državne banke (Banca d'Italia), ki je zamrznila vsako možnost finančnih kreditov bolnišnicam. Te so namreč z odpiranjem finančnih kreditov krile vsaj najnujnejše blaginjske potrebe.

Coloni je poudaril, da bo deželni poseg skušal rešiti blaginjske potrebe glavnih bolnišnic v deželi, predvsem videmskih in tržaških, za april in maj. Medtem pa naj se zgne država, ki je edina, po zakonu, dolžna, da krije bolnišnicam finančne potrebe.

● **Deželni odbor za delo in socialno skrbstvo Romano** je na zadnji seji deželnega odbora orisal probleme, ki zadevajo vojne invalide. Vse državna organizacija, ki skrbi za invalide, je namreč začela s korenito akcijo, da bi seznanila oblast in javno mnenje s perečimi problemi te kategorije, zaradi česar se je tudi v deželnem merilu začutila potreba po ustreznem zakonu. Na omenjeni seji je deželni odbor, ki mu je predsedoval odv. Comelli, povelil odborniku Romanu nalogo, da pripravi zakonski osnutek, ki naj bi predvidel podoben podpor vseh invalidov predvsem za zdravstveno in farmaceutsko oskrbo.

● **Zaradi shodev** v okviru kampanje za referendum dneva, 27. t.m., od 17. uri dalje, in jutri, 28. aprila, od 11. ure dalje, je tržaška občina odredila, da morajo lastniki avtomobilov izprazniti parkirni prostor na Golodnem trgu najmanj pol ure pred napovedanimi shodi.

V tih letih nakopičile na tak način trinajst milijard kreditov. S tem pa zašle v hudo nelikvidnost. Položaj je še poslabšal sklep italijanske državne banke (Banca d'Italia), ki je zamrznila vsako možnost finančnih kreditov bolnišnicam. Te so namreč z odpiranjem finančnih kreditov krile vsaj najnujnejše blaginjske potrebe.

Coloni je poudaril, da bo deželni poseg skušal rešiti blaginjske potrebe glavnih bolnišnic v deželi, predvsem videmskih in tržaških, za april in maj. Medtem pa naj se zgne država, ki je edina, po zakonu, dolžna, da krije bolnišnicam finančne potrebe.

GORIŠKI DNEVNIK

OB NAVZOČNOSTI PETIH DRŽAV

Danes ob 11. uri odprtje ESPOMEGO četrttega blagovnega sejma v Gorici

Poleg razstave naših proizvodov bodo tudi okrogle mize o aktualnih vprašanjih

Z današnjim dnem se pričanja v Gorici četrti gosposarska manifestacija, ki se imenuje ESPOMEGO (Goriški blagovni sejem). Prireditelj bo se vedno v prostorih v dolini Korna, delno v športni hali, delno pa v montažnih zgradbah, ki so jih zgradili za to priložnost. Uradno odprtje bo danes ob 11. uri s skromno svečanostjo, ki se je bodo udeležili predstavniki goriškega gosposarskega in javnega življenja, predstavniki dežele in predstavniki petih držav udeleženk: Češkoslovaške, Madžarske, Avstrije, Jugoslavije in Italije. Vlado bo zastopal podtajnik Giuseppe Amadei.

Ze naslednji dan, v nedeljo ob 10. uri bo na Gradu okrogla miza o usklajevanju deželne zakonodaje za večjo uveljavitev obrtništva. Eno uro kasneje bodo odprli slikarsko razstavo v pasaji. Prireditelj bodo tudi vse naslednje dneve. V vsem tem času bo na Gradu odprta razstava belih vin. Kar za deva vino, naj omenimo, da bodo odprli »pot merlotov«, podobno pot, kakršno že imamo v Brdih za znana brska vina. Omenimo naj nadalje sejem goveje živine in okroglo mizo o krizi, ki je zajela vzrejo goved, in o ukrepih, ki naj jo odpravijo. Posebno okroglo mizo bodo posvetili vlogi prevajalca na obmejnem področju.

Kakor vsako leto bo Manufaktura iz Nove Gorice tudi letos prikazala svoje modele ter to za izbrala 1. maj.

Izmed vseh držav udeleženk je na sejmju zelo aktivna Madžarska, ki odpira svoj lokal s tipičnimi jedalnimi in pijačnimi ter glasbo. Razstavice je odprto vsak dan od 10. do 13. ter od 15. do 22. ure; vstopnina 300 lir.

Posed sindikatov pri nadzornem odboru

Zastopniki sindikata krajevnih uslužbencev so se zglasili pri članih pokrajinskega nadzornega odbora. Od njih so zahtevali, da o odobrijo sklepe občin in drugih krajevnih ustanov o mesečnem predumu 20.000 lir občinskim uslužbencem.

Priprave na 1. maj v Števerjanu

V Števerjanu se člani prosvetnega društva »Brški gric« vneto pripravljajo na prvomajsko slavlje, ki bo, tako obljubljajo, lepše kot prejšnja leta. Lepi prostor v Dvoru pričakuje tisoče gostov, ki bodo ta dan prihitali v Števerjan, da bi počastili mednarodni delavski praznik.

V tih letih nakopičile na tak način trinajst milijard kreditov. S tem pa zašle v hudo nelikvidnost. Položaj je še poslabšal sklep italijanske državne banke (Banca d'Italia), ki je zamrznila vsako možnost finančnih kreditov bolnišnicam. Te so namreč z odpiranjem finančnih kreditov krile vsaj najnujnejše blaginjske potrebe.

Danes odpre prelaz na Vršiču

Najvišji cestni prelaz pri nas bo do delavci cestnih podjetij iz Nove Gorice in Kranja usposobljeni za promet se danes, ko se bodo lahko čez preložili avtomobili. Uradno bo prelož odprt šele za 1. maj, vendar bo vnetim turistom omogočeno, da se bodo podali na Vršič in okolico že danes. Tako so zagotovili na republiški skupnosti za cestni prelož turistični zvezci. Lani je preko Vršiča zapeljalo 150.000 avtomobilov in 400 avtobusov. Tičarjev dom bodo gostom odprli 1. maja. Poštarska kočja pa bo

glasujejo »da« in so prepričani, da rešujejo Italijo.

Igra maloletnih desnničarjev je, kot vidimo, perfidna in skrajno nemoralna. Ker jih je premalo, potrebujejo maso, ki si sicer nikoli ne glasuje z njimi, a ki jih bo zdaj podprla. Maso, ki ne vidi političnih namenov te skupine. Znalci so izbratli nered, ki so ga sami povzročili in ga namenoma razpihujejo (pomislimo na najnovejšo bombno atentate po vsej Italiji), znali so ustvariti množični strah pred razsulo družbe, ne zaupanje v svobodo in demokracijo. Zdjaj se hočejo prikazati kot varuhi najsveteljše vrednot, zapuščenih otrok in nemočnih žen!

Kot odgovor na nemogoče stanje (stanovnjake razmere, politika cen, brezposelnost, slaba socialna zaščita otrok in družin) dajejo nezadovoljnim ljudem nekaj, kar bo vse rešilo: nerazvezljivost zakona!

Desnica torej ponuja ljudem rešitev. Težave odpravimo tako, da rečemo, da jih ni. Obenem ta ista desnica kaže vzrok ne redov levico. Levica je tista, ki razdira Italijo, je nasilna, neodgovorna in nemoralna. Dokazimo tudi levice, da ji ne verjamemo, in da je večina dobromiselnih ne podpira.

Vsa ta italijanska načetna desnica se je torej postavila na čelo armadi prestrašenih ljudi in pokazala nevidnega sovražnika, proti kateremu se je treba boriti. Tako hoče doseči, da bi ljudje ne videli resničnega krivca in resnične rešitve. Kampanja te desnice je torej ena sama laž in izigravanje, je prepričevanje ljudi, naj ne verjamejo v svobodo in napredek, ampak v trdo roko, ki bo ohranila stari red. Taka je nizkotna igra fašističnih krogov, ki izrabljajo prestrašenost ljudi pred družbo, ki kri vire. Zato je toliko bolj dvomljiva prisotnost cerkvene hierarhije pri takem dvomljivem početju.

Če nam gre za to, da ohranimo videz, da si delamo iluzije o družini, če verjamemo v prepovedi, potem bomo seveda glasovali »da«. Bolzen se ne bo smela pokazati in mi bomo zaslepljeni, a mirni. Če pa nam gre za to, da bodo družine lahko res srečne, potem bomo pri bližnjem ljudskem glasovanju glasovali NE, prej in pozneje pa delali za drugačno družbo.

ALENKA REBULA

prve planince sprejela sredi junija. Zatenkrat bodo očistili sneg in snežne zamete na cesti v širini štirih metrov, če pa bo vreme ugodno, bodo v naslednjih dneh cesto razširili.

Petra dejavnost knjižnice v Trzinu

Dejavnost knjižnice v Trzinu bo v naslednjih dveh mesecih zelo pe-

ljal. Organizirali bodo razne odrske predstave ter koncerte, ki jih bodo prireditelji imeli približno vsaj vsakih sedem dni v Trzinu.

Program se bo pričel v ponedeljek ob 21. uri, ko bo v dvorani Palazzetto Veneto nastopil ansambel »Il quartetto selvaggio«.

Na programu imajo tudi številne gledališke predstave. Konec maja se bo v kinodvorani Azzurro predstavilo Tržaško stalno gledališče z Ibsenovim delom »La casa delle bambole«.

RAZPRAVA JE BILA TOKRAT NA PROSTEM

Sodniki so si včeraj ogledali kraje ki so povezani s petoveljskim atentatom

Zaslišali so tudi nekatere priče - Ključne barake v Ulici Giustiniani ima še vedno Giuseppe Nardin

Sodniki tržaškega porotnega sodišča so se včeraj zjutraj preselili v Gorico, da bi si ogledali nekatere kraje, ki so povezani s atentatom v Petovljah. Na programu so bili ogledi zapora v Ulici Barzelini, osmice v Ulici del Brola, barake v Ulici Giustiniani, motela ACI na Tržaški cesti ter kraja atentata pri Petovljah.

Ze pred deseto uro se je precej radovedneje zbralo v Ulici Sauru pred sodnišči. S predsednikom dr. Corsijem so prišli vsi porotniki, odvetniki obrambe in civilne stranke, časnikarji in karabinjerji, ki so sodelovali v preiskavi.

Najprej so si porotniki ogledali govorilnico v zaporu v Ulici Barzelini, da bi ugotovili, če bi bil lahko paznik poslušal pogovore med Mariojo Mezzorano in taktar zaprtim Walterjem Di Biaggiom. Mezzoranova je namreč na sodišču trdila, da je moral paznik vse slišati, ker ji je stal zelo blizu. Dejanjsko je govorilnica majhna kvadratna soba s stenami dolgi manj kot štiri metre; na sredi je miza, na njej nizko steklo; skoro nemogoče se zdi, da ne bi pogovor med jetniki in obiskovalci paznik ne slišal, razen če ne bi bilo istočasno v govorilnici več ljudi.

V Ulici del Brola so si sodniki ogledali dvorišče hišne številke 15, kjer je bila v Brumatovi hiši osmica in kraj, kjer je bil parkiran fiat 500 Brescia.

Bolj zanimiv je bil ogled barake v Ulici Giustiniani 70, v katero naj bi bil po obtožnici Gianni Mezzorana na 26. maja 1972 zvečer skril ukradeni avto. V isti hiši je tudi bar dveh sester Polli, ki očitno nista v najboljših stikih z Mezzoranimi in to iz družinskih razlogov. Mati Pollijevih je solastnica stavbe prav tako kot mati obeh obtoženec Mezzorana; stavba je last še drugih dveh žensk. Najemnino plačujejo banki. Pollijeve so povedale, da so si Mezzoranovi prilastili zidane barake (njene mere so 4,10 x 3,70 metra) in vanjo stlačili svoje ropotije.

Pri ogledu barake je bil prisoten tudi, uklanjen v lise in v spremstvu dveh karabinjerjev, obtoženi Gianni Mezzorana. Povedal je, da je bilval z materjo in z bratom v notranji stavbi te hišne številke in da sta barako uporabljala njegov brat Eugenio in sestanovalec Nardin. Med nadaljnjim ugotavljanjem dejstev se je prikazal 65-letni Giuseppe Nardin, ki biva v prvem nadstropju te stavbe in povedal, da biva tu že od leta 1948 in da ima v baraki dva za kurjavo že celih petnajst let. V baraki ima shranjene razne soboliskarske potrebščine Eugenio Mezzorana, ključne barake pa ima vedno on, Nardin. Ko jih Mezzorana potrebuje pride po-

V teh dneh se sestajajo na sejemnem Primorskem občinske skupščine k zadnjim zasedanjem in se sestavi. Sprejemajo namreč občinske proračune ter družbene dogovore o finansiranju splošnih in družbenih potreb, ki jih bodo izvajale nove samoupravne tvorbe — interesne skupnosti. Ob tem skušajo tudi ocenjevati dosežene rezultate v zadnjih petih letih skupščinskega dela.

Zapisati velja splošno ugotovitev, da je bil značilen za vse štiri občine na severnem Primorskem velik napredek. Velika večina podjetij je vložila znatna sredstva v moderniziranje in širjenje proizvodnje, s čimer so dosegli povsod polno zaposlenost. Zdjaj je že tako, da je od okoli 110.000 ljudi, kolikor jih prebiva v vseh štirih občinah, zaposlenih nad 36.000. Mnogo podjetij je v stiski z delavci. Zlasti v gradbeništvu in gozdarstvu je zaposlenih precej delavcev z juga.

Po nepopolnih podatkih je bilo vloženi v gospodarstvo v vseh štirih občinah zadnjih pet letih blizu 500 milijard starih dinarjev (z investicijami, ki so v realizaciji). V ajdovski občini je bila denimo izredno pomembna modernizacija in razširitev proizvodnje Fructala, ki je izvrščen sežaj na čelo jugoslovanske proizvodnje brezalkoholnih pijač, zlasti sadnih sokov. Milno testa, ki ima vrsto obratov po vsej Primorski, ter gradbenega podjetja Primorje in pohištvene industrije LIPA. Tudi v Idriji štejejo med velike uspehe moderniziranje proizvodnje zlasti v kovinski industriji, kjer prednjači ETA v Cerknem, ki je uspela zaposliti že nad 1500 delavcev. Uspeh industrije je posebej

Pred barako v Ul. Giustiniani so pripeljali vkljenjenega tudi G. Mezzorano

Predstavniki borčevskih organizacij in protifašističnih ter demokratičnih sil so na dan vstaje in zmage italijanskega ljudstva nad nacifazizmom položili vence tudi na pokopališču v Podgori. Tamkajšnja sekcija se že dalj časa trudi, da bi tudi ta vas Joliba svoj spomenik žrtvam v osvoboditven: boju, in je v teh svojih prizadevanjih opravila pomembno delo

Proces se bo nadaljeval v tork zjutraj v dvorani tržaškega porotnega sodišča. Zaslišali bodo uradne izvedence o eksplozivih ter o ugotavljanju telefonskih pogovorov.

Sledilo je ugotavljanje iz katerih vrat je prišel Romano Resen tisti večer. Turusova. Scopazzijeva in Tuntar so Resena čakali na terasi pred hotelom in to pred vrati, ki vodijo v hotelske, ne pred tistimi, ki vodijo v restavracijske prostore. Videla je tudi, da je Resen prihajal skozi vrata od desne strani. Sodniki so ugotovili, to po izjavah sedanjega lastnika in tudi 20-letne natakare, ki je že bila v službi leta 1972, da so se uslužbenci motela hodili preoblačevati v hotelsko sobo v drugem nadstropju. Zaradi tega je postalo jasno, zakaj je prišel še obtoženi Resen s tiste strani.

Zadnja etapa dolge vrste obiskov

Proces se bo nadaljeval v tork zjutraj v dvorani tržaškega porotnega sodišča. Zaslišali bodo uradne izvedence o eksplozivih ter o ugotavljanju telefonskih pogovorov.

Sledilo je ugotavljanje iz katerih vrat je prišel Romano Resen tisti večer. Turusova. Scopazzijeva in Tuntar so Resena čakali na terasi pred hotelom in to pred vrati, ki vodijo v hotelske, ne pred tistimi, ki vodijo v restavracijske prostore. Videla je tudi, da je Resen prihajal skozi vrata od desne strani. Sodniki so ugotovili, to po izjavah sedanjega lastnika in tudi 20-letne natakare, ki je že bila v službi leta 1972, da so se uslužbenci motela hodili preoblačevati v hotelsko sobo v drugem nadstropju. Zaradi tega je postalo jasno, zakaj je prišel še obtoženi Resen s tiste strani.

Zadnja etapa dolge vrste obiskov

Proces se bo nadaljeval v tork zjutraj v dvorani tržaškega porotnega sodišča. Zaslišali bodo uradne izvedence o eksplozivih ter o ugotavljanju telefonskih pogovorov.

Sledilo je ugotavljanje iz katerih vrat je prišel Romano Resen tisti večer. Turusova. Scopazzijeva in Tuntar so Resena čakali na terasi pred hotelom in to pred vrati, ki vodijo v hotelske, ne pred tistimi, ki vodijo v restavracijske prostore. Videla je tudi, da je Resen prihajal skozi vrata od desne strani. Sodniki so ugotovili, to po izjavah sedanjega lastnika in tudi 20-letne natakare, ki je že bila v službi leta 1972, da so se uslužbenci motela hodili preoblačevati v hotelsko sobo v drugem nadstropju. Zaradi tega je postalo jasno, zakaj je prišel še obtoženi Resen s tiste strani.

Zadnja etapa dolge vrste obiskov

Proces se bo nadaljeval v tork zjutraj v dvorani tržaškega porotnega sodišča. Zaslišali bodo uradne izvedence o eksplozivih ter o ugotavljanju telefonskih pogovorov.

Sodniki s predsednikom dr. Egonom Corsijem si ogledujejo kraj atentata pri Petovljah

VESTI Z ONKRAJ MEJE

Končano plodno skupščinsko obdobje

Za nove predsednike predlagani v Ajdovščini Martin Greif-Rudi, v Idriji Cvetko Šulgač, v Novi Gorici Jože Šušmelj in v Tolminu Tone Ladava

V teh dneh se sestajajo na sejemnem Primorskem občinske skupščine k zadnjim zasedanjem in se sestavi. Sprejemajo namreč občinske proračune ter družbene dogovore o finansiranju splošnih in družbenih potreb, ki jih bodo izvajale nove samoupravne tvorbe — interesne skupnosti. Ob tem skušajo tudi ocenjevati dosežene rezultate v zadnjih petih letih skupščinskega dela.

Zapisati velja splošno ugotovitev, da je bil značilen za vse štiri občine na severnem Primorskem velik napredek. Velika večina podjetij je vložila znatna sredstva v moderniziranje in širjenje proizvodnje, s čimer so dosegli povsod polno zaposlenost. Zdjaj je že tako, da je od okoli 110.000 ljudi, kolikor jih prebiva v vseh štirih občinah, zaposlenih nad 36.000. Mnogo podjetij je v stiski z delavci. Zlasti v gradbeništvu in gozdarstvu je zaposlenih precej delavcev z juga.

Po nepopolnih podatkih je bilo vloženi v gospodarstvo v vseh štirih občinah zadnjih pet letih blizu 500 milijard starih dinarjev (z investicijami, ki so v realizaciji). V ajdovski občini je bila denimo izredno pomembna modernizacija in razširitev proizvodnje Fructala, ki je izvrščen sežaj na čelo jugoslovanske proizvodnje brezalkoholnih pijač, zlasti sadnih sokov. Milno testa, ki ima vrsto obratov po vsej Primorski, ter gradbenega podjetja Primorje in pohištvene industrije LIPA. Tudi v Idriji štejejo med velike uspehe moderniziranje proizvodnje zlasti v kovinski industriji, kjer prednjači ETA v Cerknem, ki je uspela zaposliti že nad 1500 delavcev. Uspeh industrije je posebej

Pred barako v Ul. Giustiniani so pripeljali vkljenjenega tudi G. Mezzorano

pomemben v tej občini, ker polnoma usiha proizvodnja živega srebra. V Novi Gorici pa so pravkar v velikem gosposarskem bumu. Trenutno začnjenjo graditi tri velike nove tovarne: cementarno v Anovnem, tovarno ivernih plošč v Novi Gorici in tovarno za sestavljanje osebnih avtomobilov v Sempetru pri Gorici. Za Tolminsko pa je zlasti značilen razvoj turizma. Končno so po zgraditvi novega hotela v Bocu pridrli z žičnico na Kanin. Zgradili pa so tudi nekaj novih tovarn; največje uspehe dosegajo tovarne s področja kovinske industrije.

Seveda je bila značilna minula doba občinskih skupščin tudi po uspehih na drugih področjih. Nova Gorica se je denimo začela razvijati v pomembnem srednješkolski center. Zdjaj imajo v vseh štirih občinah, zaposlenih nad 36.000. Mnogo podjetij je v stiski z delavci. Zlasti v gradbeništvu in gozdarstvu je zaposlenih precej delavcev z juga.

Po nepopolnih podatkih je bilo vloženi v gospodarstvo v vseh štirih občinah zadnjih pet letih blizu 500 milijard starih dinarjev (z investicijami, ki so v realizaciji). V ajdovski občini je bila denimo izredno pomembna modernizacija in razširitev proizvodnje Fructala, ki je izvrščen sežaj na čelo jugoslovanske proizvodnje brezalkoholnih pijač, zlasti sadnih sokov. Milno testa, ki ima vrsto obratov po vsej Primorski, ter gradbenega podjetja Primorje in pohištvene industrije LIPA. Tudi v Idriji štejejo med velike uspehe moderniziranje proizvodnje zlasti v kovinski industriji, kjer prednjači ETA v Cerknem, ki je uspela zaposliti že nad 1500 delavcev. Uspeh industrije je posebej

Predstavniki novih skupščin bodo imeli veliko manj oblasti, kot so jo imeli dosedajni predsedniki. Predvsem bodo morali znati mobilizirati ljudi in delegate za razne akcije. Novi skupščinski sistem namreč uveljavlja izrazito teamsko delo, zato bo delovanje skupščin zelo važno, kolikšna bo tudi usposobljenost upravnih organov, ki so bili do sedaj precej potisnjeni v ozadje in tudi niso kazali posebne odgovornosti za odločitve.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Christian Pahor, Lorela Castellana, Nicoletta Del Buono, Alessandro Pesamosca, Davide Giusto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna »Al giardino«, Korzo Verdi 57, tel. 2879.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

D

BRITANSKO-MALTEŠKI ODNOSI

DOKONČNA PREKINITEV
S PRETEKLOSTJO?

Vlada Harolda Wilsona se pripravlja, da zapusti svoja oporišča na Malti, Cipru in v Singapuru. V Veliki Britaniji pa bo le prišlo tudi do referendumu o Evropi

Vlada Harolda Wilsona, kot se zdi, ima namen izpolniti obveznosti oziroma obljube, ki jih je bila dala v času volilne kampanje, to pa še zlasti iz razloga, ker so današnje premieri v času, ko je bil na vladi, najpogostejše očitali obstojnost prevelikih razlik med izjavami, ki jih je bil dajal iz opozicijskih klopi, in postopki oziroma ukrepi, ki jih je sprejemal, sedeč na vladnem stolčku. Na vsak način ima Wilsonova vlada namen izpeljati nacionalni referendum o britanskem članstvu v Evropski skupnosti, a vrhu tega je tudi odločena, da odpravi še zadnje ostanke svoje nekdanje imperialne moči. To slednje je prišlo na svetlost javnosti, ko je nenadoma dopotoval v London malteški premier, vedno dinamičen in živahni Dom Mintoff. Kolikor bi od tega res prišlo, bo Velika Britanija prihranila ne samo dober del svojih živcev, ampak tudi precej denarja.

Govor je med drugim o številnih, domala pozabljenih britanskih garnizijah, posejanih na vsem prostoru od Malte do Singapuru. Torej, ko bodo res prej ali slej odpravljene te britanske opozovalnice, med katerimi je tudi ona na Cipru, se bo do britanske zunanji stroški zmanjšali za kakih šestdeset milijonov funtov na leto. Sam primer pa je v resnici predvsem političen in šele potem gospodarskega značaja, kar potrjuje med drugim tudi nedanji prihod malteškega premiera v London.

Zadevno odločitev, ki ji je britanska vlada očitno naklonjena, pa zapleta povsem enostavna življenjska stvarnost, namreč, da nekateri britanski zavezniški omenjeni garnizonom pripisujejo večji pomen, kot jim ga pripisujejo celo sami Britanci. To je razvidno, postavi mo, tudi iz tega, da za obranitev in ohranjanje svojega oporišča na Malti britanska vlada plača približno tretjino stroškov, vsem ko pade vse ostalo na pleča NATO. Stališče pomorskega poveljstva Atlantiske zveze je namreč to, da gre smatrati Malto za izredno pomembno točko opazovanja oziroma nadzorovanja Sredozemskega morja.

Spriču sodobnih sredstev opazovanja, je pa to dejstvo za logične Britance že povsem izgubilo na svoji uporabni vrednosti. Denarna odškodnina za oporišče in na 15 milijonov funtov, ki jih letno porabi tu domala tri tisoč uniformiranih Britancev, imajo za malteško koro zveze je namreč to, da gre smatrati Malto za izredno pomembno točko opazovanja oziroma nadzorovanja Sredozemskega morja.

Vse to pa so za Veliko Britanijo relativno le manjše in lažje odločitve od one, ki se tiče prave evropske politike. To vprašanje je znova oživilo z odkritjem, ki ga je, nedvomno z vednostjo in soglasjem Wilsonove vlade, objavil Douglas Joe, laburistični poslanec. »Povsem zanesljivo je, da bo prišlo do referendumu o britanskem članstvu v Evropski skupnosti«, je izjavil omenjeni poslanec, ki je sam bil nekoč eden laburističnih vlad in ki je ta podatek dobil iz osebne korespondence s sedanjim britanskim premierom.

Omenjeno odkritje, je seveda, vneslo precejšnjo živahnost na notranje britansko politično prizorišče, kjer se obe veliki formaciji, »proevropska« in »antievropska«,

Bosenski krojač
podaril občini
30 kg zlatnikov

TEŠANJ, aprila. — Tešanj je majhno mesto v dolini Tešanje v Bosni, kakih 20 km jugozahodno od Doboja. Mestce šteje kakih 5 tisoč prebivalcev in ima dve podjetji, tovarno nogavic in trikotarje ter tovarno črpalk. Toda ne mislimo govoriti o tem mestecu, pač pa o enem izmed njegovih prebivalcev, o 52-letnem krojaču Safetu Hadžihasiću, ki zasluži za res vso pozornost, posebno v naši potrošniški dobi, ko vsakdo misli izključno nase in na svoje interese. Tešanski krojač je poklonil svoji občini 30 kg zlata. Dal jih je na razpolago občinski upravi, da se v mestu zgradi dom kulture.

Safet Hadžihasić je zasebni krojač in izredno marljiv človek. Vrh tega niti ne pije, niti ne kadil, pač pa je zelo varčen. Zato je slišan vsi prihranek vlagal v zlatnike, ki se mu jih je nabralo za — 30 kilogramov. Če računamo, da je vrednost zlata danes 5.000 lir, je Hadžihasić poklonil svoji občini 150 milijonov lir.

Občinska uprava se je ob tem velikodušnem dejanju vendarle obvezala: če bi Safet Hadžihasić kdaj v življenju prišel v težave, bo zanj skrbela občina.

Bliza se poletje s svojim žarečim soncem. Sončna očala so lahko koristna, pa tudi lepa hrkati. Na sliki lepo dekle z modelom menrad očal znamke rummel

NEKAJ PODATKOV O DEŽELI IN O DOGAJANJH V NJEJ

Doslej je bilo na Portugalskem
že več uporov in vojaških pučev

Breme kolonij je težilo portugalsko oblast, ki pa ni hotela popustiti - Arctacije niso zalegle - Puči so se vrstili - Po smrti Salazarja se je začelo...

LIZBONA, 26. —

Velike množice pozdravljajo državni udar. Dežela, kaže, bo ubrala novo pot. Vsekar bolj, kot jo je imela doslej. Tokrat, pa se ne bomo spuščali v bodočnost, pač pa bomo stopili nekoliko nazaj v zgodovino te dežele in v njeno strukturo.

Uradni naziv Portugalske je *Republica Portuguesa*. Je korporativna republika po ustavi izpred štiridesetih let. Predsednika republike voli izbrano volilno telo za dobo sedmih let. Predsednik republike pa izvaja oblast preko ministrskega predsednika in vlade. Nacionalna skupščina šteje 130 poslancev, ki se volijo vsaka štiri leta, vendar ni volilna pravica splošna, pač pa imajo volilno pravico le družinski poglavarji. Poleg nacionalne skupščine je še korporativna zbornica, ki šteje 250 članov in jo sestavljajo celoviti in sindikalni predstavniki.

Portugalska je postala republika leta 1910, ko je bil odstranjen z revolucijo zadnji kralj Manoel II. Dežela pa je stara, saj sega njena zgodovina že v 12. stoletje. Do leta 1968 je polnih 36 let vladal deželni diktator dr. Salazar, eden najbolj konservativnih ljudi v Evropi, človek, ki je vso svojo moč opiral na vojsko in polico in bil odraz najbolj konservativnih velikoposestniških krogov Portugalske. Leta 1968 ga je zadel kap, umrl pa je šele leta 1970. Nadomestil ga je dr. Caetano, od katerega si je portugalsko ljudstvo veliko pričakovalo, vendar ni Caetano dal nič novega, pač pa je nadaljeval po poti svojega predhodnika.

Portugalska meri 88 tisoč kv. km in šteje 9 milijonov prebivalcev. Poleg tega ima Portugalska še nekaj »čezmorskih« posesti in sicer Azorsko otočje, otok Madeiro, kamor so sedaj odpeljali Caetano, nadalje ima še kolonije in sicer Angolo, Mozambik, Gvinejo v Afriki ter Kapverdske otočje itd., v Aziji pa dve oporišči in sicer Makao in Timor.

Glavno mesto Portugalske je Lizbona, ki šteje 850 tisoč prebivalcev. Drugo pomembno mesto je Oporto, ki šteje 350 tisoč prebivalcev. Manjša mesta so še Setubal, Coimbra, Braga itd.

Portugalska oblast je doslej slovela na policiji in vojski. Toda vojska je Caetano in njegovim ubrala hrbe. Portugalska vojska se je verjetno naveličala služiti portugalskim mogotcem in se bohotiti za tuje interese proti afriškim narodom. Zato je portugalska osedanja oblast doživela prekrat prazni strani tistih, ki so do pred nedavnimi bili njena opora in stebri.

Toda sedanjí preobrat ni prvi preobrat, ki ga je doživela Portugalska. Že 1910 je Portugalska postala republika s preobratom, kot smo že povedali. 1932. leta pa je predsednik Antonio De Oliveira Salazar uvedel korporativistično diktaturo, kar so nekateri tudi označili kot preobrat. V oktobru 1946 je skupina častnikov s šestga konjeniškega polka skušala izvesti preobrat, vendar je akcija propadla, posebno se, ker se je začela v Oportu, dač od ključnih položajev dežele. Samih pet mesecev pozneje, 10. aprila 1947, je bilo odstavljeno pet generalov, šest višjih častnikov ter 13 univerzitetnih profesorjev pod obtožbo, da so pripravljali državni udar. Dejanjsko je šlo za manjši upor na področju mesta Tomar, torej daleč od »doma«. Samega pol leta pozneje, 8. oktobra 1947, je prišlo do ponovnih aretacij v krogih višjih častnikov, med katerimi je bil tudi admiral Cabecadas. Obtožili so jih, da so pripravljali zaroto in državni udar. Nekaj let je bilo na Portugalskem »mirno«, toda ves čas je tlelo. Konec marca 1953 pa je bil kapetan Galvão obsojen na tri leta zapora, pod obtožbo, da je pripravil zaroto. Leta 1962 se je začelo s poskusom državnega udara. 1. januarja 1962 je kapetan Varela Gomez skušal potegniti za seboj svoj tretji pehotni polk v Beji, kakih 200 km južno od Lizbone. Toda poskus je propadel. Pri uporu so bile štiri osebe mrtve. V februarju 1965 je bil na meji s Španijo ubit vodja portugalske opozicije general Humberto Delgado.

do, ki je predstavljal demokratične sile v deželi, nastopal v tem svojstvu tudi na volitvah, se zavzemal za spremembo politike matične dežele do kolonij, skratka bil je predstavnik neke nove Portugalske.

Kot smo že rekli, je 1968. leta zadel Salazarja kap, naslednjega leta, v februarju 1969 pa se je v Oportu sestal opozicija. Tedaj je prišlo tudi do tesnejših stikov med portugalskimi študentskimi množicami in delavci. Novi premier Portugalske Caetano, ki je zamenjal Salazarja, je pod pritiskom javnega mnenja razustil zloglasno politično policijo, hkrati pa je ustanovil Generalno direkcijo za varnost, ki ni bila pravičnejša od prve, saj so jo v bistvu sestavljali isti ljudje. In tudi sedaj, ob novem državnem udaru, se je »izkazala«, saj je bila edina organizirana sila, ki se je upirala novemu vodstvu dežele.

Caetano je naletaval na vedno večji odpor. V februarju 1971. leta je prišlo v več krajih Portugalske do hudih študentskih in delavskih nemirov. Takrat se je Caetanova »nova« policija ponovno izkazala. 24. julija 1972 pa so na Portugalskem uprizorili »evolucije«.

METROPOLE SE NEVARNO VEČAJO

Ko bo Tokio štel 25 milijonov ljudi

Te dni so se v mnogih deželah ukvarjali z demografskimi problemi, torej z vprašanjem kako zavreti prenatrjeno razmnoževanje človeštva. Na teh straneh smo že velikokrat ugotovili, da se človeštvo nevarno veča, saj se podvojilo v samo 30-35 letih. Zato se vedno pogostejše in vedno bolj zaskrbljeno govori o tako imenovani demografski eksploziji. Danes se bomo ukvarjali pri enem izmed videov tega vprašanja, pri tem, kako se problem demografske eksplozije kaže v naraščanju mest, se posebej nekaterih metropol.

Za dobro po drugi svetovni vojni je značilno tudi to, da zapuščajo deželne vedno več ljudi, ki odhajajo v mesta, kjer da je življenje lažje, udobnejše, bogatejše. Toda odkritje množice v mesta povzroča številne probleme. Najprej probleme stanovanja novih naselencev in ustrezne šolske in druge javne službe, z druge strani pa probleme zaposlitve ljudi brez stroke. Odtod razna divja naselja, kot so razne »bidonville« okoli velikih metropol, ki jim na primer v Braziliji pravijo »favelas«, v Cilu »callampas«, v Turčiji »geceun«.

Uspeh vam je zagotovljen. Prijeto vzhajuje.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Odlonice boste premagali vse težave. Branite svoj mir in neodvisnost.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Izkoristite neko odlično poslovno priložnost. Več zanimanja za ljubljeno osebo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Vase delo naj bo redno in metodično. Uresničili boste vreden načrt.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Pazite se pred osebami, ki so preveč drzne in površne. Različnost mnenj naj ne bo vzrok spora.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Dan je primeren za finančne operacije. Naj vam ne bo žal za pomoč, ki ste jo nudili prijatelju.

du», v Rimu »baraccati« itd.

Problem je aktualen danes, jutri bo še bolj. Danes je skoraj neresljiv, jutri bo popolnoma neresljiv. S podeželja prihajajo ljudje v mesto praznih rok in v pretežni večini brez poklica. V začetku so pripravljali stanovitvi kjerkoli, nato si postavijo kako zasloni barako, nato zahtevajo tu di stanovanje. In do stanovanja imajo tudi pravico, toda milijonom ne moreš ustreči. Pri nas, v Italiji, je ta problem še posebej. V Rimu na primer je nad 60 tisoč stanovanj praznih, kajti stanarstva je previsoka, hkrati pa živi v predmestnih divjih naseljih nad sto tisoč ljudi.

V velikih metropolah je ta problem še hujši, kajti razna naselja se tako naglo množijo, da tudi če bi mestne uprave imele dovolj sredstev, bi ne mogle zadovoljiti vsem potrebam. Naj računajo, da je danes v Bandungu milijon 200 tisoč ljudi, čez deset let bo Bandung štel 4 milijone prebivalcev, v Lagosu živi danes približno pol milijona, čez 10 let jih bo živel 4 milijone. V Karadžiu, ki šteje danes 3 milijone in pol ljudi, jih bo čez 10 let živel 9 milijonov. V Bagdadu živi danes 2 milijona ljudi, čez 10 let jih bo okoli 5 milijonov. V Teheranu je danes 3 milijone in pol, leta 1985 jih bo 8 milijonov, v Seulu jih živi danes 4 milijone in pol, čez 10 let jih bo že 10 milijonov.

Preidimo h konkretnemu primeru Kalkute. To je prav gotovo najbolj drastičen primer hudega današnjega in še hujšega jutrišnjega dne. V Kalkuti pride le malo manj kot 85 tisoč prebivalcev na kvadratno miljo mesta. Po ulicah Kalkute prespi noč za nočjo najmanj 600 tisoč ljudi. Toda vse to bi se dalo z določenim »čudeznim posegom« nekega dne tisti rešiti, mesto sanirati, toda polovico površine mesta je brez sleherne kanalizacije in tudi tisti predeli mesta, ki imajo kanalizacijo, so praktično brez nje, kajti kanalizacija se v Kalkuti »uvedla« v dobi od 1896 do 1906. Od tedaj dalje se na tem področju ni storilo skoraj nič. Ker pa je logično, da se je kanalizacija v

NA FILMSKIH PLATNII

Martin Ritt:

«SOUNDER»

Prostor in čas nas silita, da nekatere filme obravnavamo le na kratko. Tako ameriški film Martina Ritta »Sounder« (Saunder — pasji život, 1972), v Italiji neizdan film, ki smo ga gledali v koprskem kinematografu (mimogrede hočemo pohvaliti tehnično kvaliteto projekcije v tem kinu in opozoriti, da bi bilo zelo zanimivo sodelovanje med tržaškimi kulturnimi organizacijami in kinematografi na obali).

»Sounder« pripoveduje zgodbo ameriške črnske družine v Louisiana leta 1933 in je zanimivo razmišljanje o ohranitvi humanih odnosov pred Rooseveltovim predsedstvom. Kot drugod, se tudi tu Ritt dosti bolj ustavi ob humanih odnosih kot ob družbeni analizi. Zanimivo je tudi, da je naslov ime psa in da je nekako vsa zgodba gledana z njegovega stališča. Ritt morda ne doseže ravni svojega filma »The Molly Maguires« (1 copiratorji), izkaže pa se za izvrnena avtorja.

V FILMSKIH KROŽKIH

Walerian Borowczyk:

«BLANCHE»

Poljak Walerian Borowczyk je že dosti let aktiven v Franciji, prej z risankami, potem z igranimi filmi, v katerih pa izraža morda isto potrebo po figurativni kompoziciji. Njegov film »Blanche« (1972) je manj preprčal kot prejšnji »Goto, l'ile d'amour«, je vsekakor zanimiv, tudi ker je ponoven dokaz, da se kulturno ozadje Poljakov z lahkoto sreča z izkušnjo francoskega surrealizma.

Poleg raznih znanih igralcev (Michel Simon, Georges Wilson, Jacques Perrin) nastopa v filmu čudovita režiserjeva žena Ligia Branice, katere obraz se nam zdi zelo primeren za fantastični film. Podobno primernost smo pred kratkim odkrili v Coppolovem filmu »Buttati Bernardo« za igralko Elizabeth Hartman, ki jo je vendar le Siegel deloma uporabil v tem smislu.

Mario Schifano:

«Umano non umano»

V okviru univerzitetnih projekcij so v La Cappelli predvajali tržaško premiero italijanskega underground filma Maria Schifano »Umano non umano« (1969). Ždi se, da se v tem filmu kažejo vse običajne omejitosti pretenzijeznega eksperimentalizma, Edina »zanimivost« je v »odkrivanju različnih obrazov«, ki se v filmu prikazuje, od Carmela Beneja (ki ga film uporablja brez fantazije) do Alberta Moravie (ednino nehoti zabaven prizor) do pesnika Sandra Penne, kritika Adriana Apraja, režiserja Franca Brocanja in lepih igralke Rade Rassimov in Alexandre Stewart (igralca Anita Pallenberg pa je sodelovala pri proizvodnji).

VELE-IZIJA

SOBOTA, 27. APRILA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

9.30 - 11.30 *Sola*
12.30 *Poljudna znanost:* Veliki poveljniki druge svetovne vojne: EISENHOWER
12.55 *Komični risani filmi*
13.30 *DNEVNIK*
14.00 *Tedenska oddaja o vzgojnih problemih*
17.00 *DNEVNIK*
17.15 *Izbranje loterije*
17.30 *Program za najmlajše*
17.45 *Otok koblice*
17.55 *Zgodbe Flika in Floka*
17.55 *Program za mladino*
18.30 *Poljudna znanost:* Egiptovska civilizacija
18.55 *Srečanje z Raymondom Vincentom*
19.20 *Nabozna oddaja*
19.30 *Kronike dela in gospodarstva*
20.00 *DNEVNIK*
20.40 *MILLELUCI*
Glasbena oddaja z Mino in Raffaello Carrà
Nocojsnji show, ki ga vodi Antonello Falqui, jo posvečen kabaretu, to se pravi tisti zvrsti prireditve, ki je v ostali Evropi uveljavljena in ki je tudi v Italiji dobila svoj odraz. Nocojsnja oddaja bo povzela nekaj francoskega in nekaj nemškega kabareta in bo temu dodala še italijansko verzijo tega lahkega in zahtevnega programa. Nastopili bodo Paolo Villaggio, Gianfranco D'Angelo, Raffaella Carrà bo posebej lahke francoske cocotte in nemške »sinjega angelas«. Nastopila bosta tudi Cocchi in Renato itd.
21.45 *A Z: dogodek, kako, zakaj?*
22.30 *DNEVNIK*

DRUGI KANAL

18.15 *Vzgojni problemi: Demokracija v šoli*
18.45 *Sportna oddaja Dribbling*
20.00 *GOSPEL TIME*
Glasbene oblike, ki so v svoji razvojni fazi porodile jazzovsko glasbo, zaslužijo posebno pozornost. Gre za črnsko folkloro južnih predelov Združenih držav. Že v dobi suženjstva je tu, v črnskih skupnostih, nastalo velika bogastvo pesmi, ki so jih črnci peli pri delu. Gre za pesmi, ki spominjajo na balade, bluese, gre za speve verskega značaja, za slovite spirituale in tako imenovane evangelske pesmi ali gospel songs
20.30 *DNEVNIK*
21.00 *Montparnasse, legenda*
V dvajsetih letih doživlja Montparnasse svoj višek. Je to pariška četrt, ki jo moremo imenovati izključno umetniška četrt. Od leta 1920 do 1925 predstavlja Montparnasse republiko zase in nekakšen paradiz umetnikov. V vsaki ulici, v vsakem gledališču, v sleherni kavarni se razpravlja o najrazličnejših problemih, seveda prvenstveno umetnostnega značaja. Življenje v tej pariški mestni četrti je nekakšen vsakdanji praznik
21.45 *DVA KLOVNA*
TV film iz serije Cannon, v režiji Georga McCowana

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

10.00 *Koncert otroških pesniških zborov*
10.30 *Radi bi bili prijatelji*
10.55 *Srečno pot, kurirček!*
Vsako leto v marcu se v pionirskih rednih začenjajo pripravljati na *Kurirčkovu pošto*. Prireditelj je posvečen pogumnim kurirjem iz NOB. Se prav posebno najmlajšim tedanjim kurirjem, pionirjem, ki so to važno nalogo opravljali še kot otroci in mnogi med njimi žrtvovali pri tem svoje življenje. Na več kot 3500 km dolgi poti prinašajo čestitke predsedniku Titu za rojstni dan. Vsak pionirski odred dolo v skupno torbo najboljši spis na temo »Moj kraj med NOB«. Letos je kurirčkova pošta krenila na pot 2. aprila na progh »TV« Dolenjska, »P« Primorska, »S« Stajerska, »K« Koroška, »G« Gorjenska
11.15 *PROKOFEJEV: PETER IN VOLK*
11.40 *FRANCE BEVK: ČRNI BRATJE*
Več kot 30 let je od trpkih dogodkov, ki jih opisuje Bevk v svoji mladinski povesti »Črni bratje«. Prav je, da se ob slovenskem prazniku, ob dnevu ustanovitve OF spomnimo tistih, ki so že kot otroci spoznali krutost fašizma
16.15 *Nogometna tekma: Borac — Zagreb*
18.15 *POROČILA*
18.20 *SNEŽNA GOS*
Angleški film v bistvu lirčna pripoved o ljubezni med človekom in ptico, ki je na poti iz Kanade proti jugu zašla. Brez vrstni lovec jo je nad pust pokrajino blizu Londona obstreljal, ranjeno ptico pa je rešil osamljeni prebivalec svetlinika. Pri zdravljenju ptice mu pomaga dekle. Začne pa se druga svetovna vojna, zvrstijo se dogodki pri Dunkerqueu. Mož s svetlinika gre pomagat Anglezem, ki se umikajo. Od tam pa se ne vrne in dekle je ostalo s ptico samo...
19.15 *Gledališče v hiši*
19.20 *DNEVNIK*
20.25 *Tedenski notranjepolitični komentar*
20.40 *ŠTIRJE*
Boris Cavazza, Janez Hočevcar, Radko Polić in Dare Valič bodo imeli v gosteh gledališko umetnico Dušo Počkajev, sestre Alenko in Bredd Pinterič, Ota Pestnerja, Alfija Nipiča, Evo Srsen itd. Tekst je pripravil Zarko Petan
21.35 *Pramniki — zabavna risanka*
22.00 *DNEVNIK*

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

16.45 *Nogometna tekma: Zagreb — Borac*
19.45 *Kitajska vaza — serijski film*
20.15 *DNEVNIK*
20.30 *ROMPOMPOM*
TV film iz serije Colditz
21.20 *Vlak, ki odpelje ob 13.30 — serijski film*
21.50 *Povodni mož in Urška — baletna oddaja*

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Poslušamo svet; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Avtorizirano; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Koncerti in prireditve; 18.30 Glasbeni collages; 19.10 Po šestih v krožkih; 19.25 Revija zborovskega petja; 20.00 Sport; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 Radijske pripovedi »Trentarški lovec«; 21.30 in medved; 21.30 Vaše poveljke; 22.30 Zbor in orkester Normana Luboffa.

TRST

12.15 Deželne kronike; 14.40 Tretja stran; 15.10 Pogovor o glasbi; 16.40 Korolno petje; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Jutranja glasba; 9.30 Minghettijev show; 10.45 Nasveti in glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Na dvojeznem trgu; 15.30 Jugoslovanski pevci; 16.15 Poskocnice; 17.00 Pesni borbe in zmag; 17.45 Kako smo organizirali partizansko tiskarno — reportaža; 18.45 »Slepa ulica« — radijska igra; 20.00 Prijeten večer ob glasbi; 20.45 Glasben week-end.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 21.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Possebna reportaža; 12.10 Program z G. Meccio; 13.23 Preizkušajo se diletant; 14.07 Posebna reportaža; 14.50 Znanstvena oddaja; 15.10 Veliki variete; 17.10 Radijska priredba; 19.15 Nabozna oddaja; 19.20 Kronike ital. Jaga; 19.42 Ploščice; 22.00 Ponovno na sporedu z D. Modugno.

III. PROGRAM

9.30 Radio za sole; 10.00 Koncert; 11.00 Radio za sole; Haendlovo skladbe; 12.20 Saobenital. glasbeniki; 13.00 Glasba skozi čas; 14.30 Gluck, Beethoven, Bartok; 15.30 Klavirska glasba; 16.00 Českoslovaški glasbeniki; 17.10 Strani iz albuma; 17.25 Brez naslova; 18.35 Lahka glasba; 18.45 Aktualnosti v kinematografu in gledališču; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.00 Turinski koncerti.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Danes za vas; 8.07 Pesmi in ritmi; 9.35 Paulin; Hočemo biti prijatelji; 9.35 Narodne in partizanske; 10.05 »Svobodi naproti...«; 11.15 Slov. pihalne godbe; 11.35 Drobež; Socialistična zveza — nadaljevanje OF; 12.10 Iz slov. lahke glasbe; 13.30 Stradot; Delavci in njihove pravice; 14.05 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.15 Naši operni pevci; 16.00 »Od večera in danes«; 16.45 S knjižnega trga; 17.05 Slov. zborovske pesmi; 17.30 R. Šuklje; Kulturni pred mikrofonom ROP; 18.15 Prazničen koncert; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noch, otroci!; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Plesni ritmi;

12. ERAZEM PREDJAMSKI

C. GALE V. HERCEG

Čas odločitve

Posebno zasedanje GS se bo moralo v prihodnjih dneh odločiti o načinu sprejemanja sklepov in resolucij

NEW YORK, 24. aprila. — Neopredviden dogodek, vsekakor presenetljiv in neprijeten za svetovno organizacijo, je vplival, da so morali odložiti zadnji dan splošne razprave posebnega zasedanja generalne skupščine OZN, na katerem so razpravljali o surovinah in razvoju. Po enodnevni stavki prevajalcev, katerih predstavniki zahtevajo ugodnejše delovne pogoje, je bil zaključni del plenarne seje danes. Govorilo je še 10 zadnjih govornikov in generalni sekretar OZN Waldheim.

Splošna razprava se je končala, priložnostni odbor pa čaka najbolj intenziven del dela. Morali bodo uskladiti stališča posameznih delegacij in pripraviti dokumente, ki naj bi jih sprejela generalna skupščina. Naloga je težavna, ker kljub poplavi lepih besedi, izgovorjenih med splošno razpravo, potekajo žolčne polemike o formulaciji posameznih točk. Najbolj sporna so vprašanja nacionalizacije in združevanja proizvajalcev surovin.

Neurščene države in države v razvoju, ki so gibalna sila tega zborovanja, si zelo aktivno prizadevajo, da bi to veliko delo uspešno končali. Temu vprašanju so posvetili tudi večeršnji sestanki neurščenih, na katerega so povabili še predstavnike držav v razvoju. Naloga je bila oceniti, koliko so doslej dosegli in kaj naj bi naredili v prihodnje. Največ pozornosti so posvetili trem vprašanjem: ali naj bi pripravili vse za sprejetje sedanjih dokumentov ali pa se lotili novih; ali naj bi se odločili za soglasno potrditev ali glasovanje in kako naj bi se lotili nujnih ukrepov za najbolj prizadete države.

V tečajnem položaju, ki je za nekatere države v razvoju prava preizkušnja, je opaziti poskuse od zunaj, da bi poglavitne razlike ter nezaupanje, z očitno namero, da bi prišla na dan nemogoče te

skupine, ki skuša doseči ugodne rešitve. Jugoslovanska delegacija je pri premostitvi takšnih in podobnih nesoglasij odigrala odlično vlogo in se zavzemala za ohranjanje enotnosti neurščenih in za usklajeno nadaljevanje začete akcije. Sklenili so, da bodo še izpopolnili predlagane dokumente in da bodo amandmaje kar najbolj omejili, da se učinek ne bi razvednil. Dogovori z drugimi skupinami bodo precej težavni, opaziti pa je postopno usklajanje posameznih stališč. ZDA, ZRN in Japonska še vedno »trdozratno« vztrajajo pri svojem, vzhodnoevropske države dajojo poudarek popuščenju napetosti, sožitju in razorožitvi, pri nordijskih skupini in drugih manjših državah pa je vse bolj opaziti pozitivno gledanje in razumevanje za zahteve sklicevalcev posebnega zasedanja.

Neurščene države bodo šle do skrajnih možnih meja, da bi sprejeli dokumente s soglasjem, a ne za ceno odkrivanja bistvenih ciljev. Želja je, da bi deklaracijo in program akcij na splošno sprejeli, ob soglasju vseh udeležencev zasedanja. Če pa bo vendarle prišlo do tega, da bo potrebno glasovanje, bo to izzvalo odpor in nepopustljivost na drugi strani.

Strinjali so se s tem, da je treba nemudoma pomagati najbolj ogroženim drža-

vam, a tako, da bodo ti ukrepi del programa akcij, ne pa zamena za ta program. Tako so preprečili poskuse, da bi vprašanje najhujše prizadetih držav izpodrinilo druga bistvena vprašanja, ki so dolgoročna v svetovnih gospodarskih odnosih.

Zaključni del posebnega zasedanja poteka v znamenju raznih nasprotnih mnenj o razporejanju in porabi naravnih virov, o moralnih in političnih vidikih neenakosti pri uživanju svetovnih bogastev. Profesor Meyer s harvardske univerze zagovarja bolj smotrno porabo hrane v ZDA. Opozoril je, da bi enaka količina živil, kot jo uporabi 210 milijonov Američanov, zadostovala za prehrano milijarde 500 milijonov ljudi po kitajski dieti. Pomoč, ki jo ZDA dajejo saigonski vladi (računajo na 19 milijonov prebivalcev), je desetkrat večja od celotne ameriške pomoči Indiji, Pakistanu in Bangladešu (za 761 milijonov prebivalcev).

Za tolikokrat omenjano pomankanje umetnih gnolj, ki ogroža pridelek žita v državah v razvoju in zastavlja vprašanje, kako prehraniti nekatere države, pa je še naslednje pojasnilo: količina umetnih gnolj, ki jo porabijo na travnikih in igriščih za golf v Ameriki, bi zadostovala za kritje primanjkljaja v državah v razvoju.

EFRAIM KURTAGIC

IRONIMUS: EVROPSKA OBRT

»Süddeutsche Zeitung«, Bonn

Banka v Frankfurtu

Mešana banka »Internationale Handelsbank AG«, ki bo delala pod kratko »IHB«, je prva jugoslovansko-zahodnonemška banka v Frankfurtu, najmočnejšem bančnem središču Zahodne Nemčije. Ljubljanska banka je glavni partner hessenske deželne banke, sodeluje pa tudi Beograjska banka. Gre torej za prvo mešano jugoslovansko-zahodnonemško finančno družbo, ki bo prevzela dober del vse večjih gospodarskih poslov med obema državama.

Ustanovitve mešane banke so narekovali vse bolj prepleteni in močni gospodarski stiki med obema deželama, je na otvoritvi poudaril pobojašni minister jugoslovanskega veleposlanstva v Bonnu Željko Jeglič ter ponazoril rast gospodarske sodelovanja z nekaterimi podatki.

Lanska menjava med ZRN in SFRJ — 2,3 milijarde dolarjev

Lani je znašala blagovna menjava med ZRN in SFRJ skupaj z neblagovnimi storitvami že preko 2,3 milijard dolarjev v obeh smereh. Če pa bi upoštevali še finančne transakcije, bi to presegle tri milijarde dolarjev. Naš izvoz v ZRN je porastel lani za 21 odstotkov v primerjavi z letom 1972, medtem ko se je uvoz iz ZRN povečal za 41 odstotkov.

Za Jugoslavijo je Zvezna republika Nemčija daleč najpomembnejši trgovski partner, in to pred Italijo in Sovjetsko zvezo. ZRN prodaja Jugoslaviji približno petino vseh uvoznih artiklov ter odkupuje okoli osmine vsega

našega izvoza. Po drugi strani pa je Jugoslavija za ZRN najpomembnejši partner v jugovzhodni Evropi. Do lani je 83 zahodnonemških podjetij vložilo svoj kapital v mešana podjetja v Jugoslaviji, poleg tega pa je bilo registriranih lani 140 dolgoročnih jugoslovansko-zahodnonemških pogodb o kooperaciji, kar je več kot tretjina vseh, ki so jih naša podjetja sklenila s tujimi. V Sloveniji skorajda ni nobenega večjega podjetja, ki ne bi imelo tudi pomembne poslovne stike z Zahodno Nemčijo, je poudaril guverner Narodne banke Slovenije Svetko Kobal in dodal, da so tokrat prvi jugoslovanske banke dosegle notranjo delitev dela: medtem ko bo tu Ljubljanska banka sodelovala pri poslovanju, Beograjska banka njen partner, bo npr. v Londonu obratno Beograjska banka nosilec poslov.

»Ravno to je dokaz uspešnosti poslovnega dogovora, da ni treba vedno digitalizirati iz centra«, je dejal Kobal.

Pomembna postavka v dejavnosti mešane banke bodo tudi prihranki zdomcev iz vse Jugoslavije. Lani je okoli pol milijona Jugoslovancev poslalo v domovino 880 milijonov dolarjev. Čeprav imajo sicer tudi druge večje jugoslovanske banke v ZRN svoja predstavništva, pa ne morejo neposredno zbirati zdomskih prihrankov, kot bo to lahko delala novoustanovljena mešana »IHB«.

Prihranki naših zdomcev pomembna postavka dejavnosti

»Izvršni odbor LB se ni po naključju odločil, da

se hessensko deželno banko ustanovi samostojno finančno institucijo.« Pravi predsednik IO Gregor Klančnik. To tudi nikakor ne pomeni, da se bo pozornost LB in slovenskega gospodarstva spet bolj hod, marveč celo nasprotno: preko skupnih finančnih akcij z zahodnonemskim gospodarstvom bo naše uspešneje nastopalo tudi v deželah v razvoju, poudarja Klančnik.

Na današnji seji upravnega odbora »IHB« so tudi zadržali akcijski kapital na 20 milijonov mark (Ljubljanska banka je udeležena s 60 odstotki). Klančnik omenja kot eno prvih poslovnih akcij kredit v znesku 20 milijonov mark za Meblovo tovarno »Iverk«.

Večje možnosti za hitrejši gospodarski razvoj

Ob tej priložnosti je bil nekajkrat poudarjen vseh jugoslovanski vidik in pomen novoustanovljene mešane banke, preko katere bodo vsa zainteresirana jugoslovanska podjetja lahko prišla po dosti krajši poti ne samo do začetnih poslovnih nasvetov, ampak tudi do kreditov. To bo povečalo možnosti za hitrejši gospodarski razvoj, seveda bo šla sčasoma nova finančna institucija dokazala svoj pogled. Mešana banka seveda ne bo omeila svoje dejavnosti na Frankfurt, marveč bo pokrivala vso Zvezno republiko Nemčijo.

Podoben ocenjuje perspektive novoustanovljene banke tudi direktor hessenske deželne banke Karl Claus, ki opozarja še na neizkoriščene možnosti v trgovinski menjava med obema deželama. A. R.

Zarota v Kairu

Napad na vojaško akademijo je baje del širše zasnovane zarote proti Sadatu, niti pa so speljane v Tripoli

Minuli četrtek zarana je — kot so kasneje uradno sporočili v Kairu — poskušala skupina 16 oboroženih ljudi na silo zavzeti vojaško tehnično akademijo v kairskem predmestju Heliopolisu, pri čemer je bilo 11 ljudi ubitih, 27 pa ranjenih. Ta napad je baje sodil v načrtovano dolgo vrsto obsežnih sabotažnih napadov na najpomembnejše komunalne službe v Kairu, ki naj bi izzvali preplah, zmelo in nemir ter naposled pripeljali do strmoglavljenja sedanjega režima.

Vse bolj se zdi, da je šlo pri tem za zaroto širših razsežnosti, o kateri pa najbrž javnost ne bo tako kmalu izvedela vsega, ker gre očitno za sila kobiljive stvari. Še 20. aprila, dva dni po napadu na vojaško akademijo, se je o tej zaroti izprecej obširno razpisal kairski tednik »Akbar« Jome in tako sprožil vrsto ugibanj; a že dan kasneje 21. aprila, je javni tožilec Osman Omar prepovedal objavljane kakršnihkoli vesti v zvezi s tem napadom, češ da je »preiskava še v teku« in da je morda potreben zavojlo javnega interesa. To seveda še bolj burja radovednost.

Za zdaj je uradno znano tole: napad na tehnično vojaško akademijo je organizirala neka tajna organizacija, v kateri je bilo vključenih nad 20 ljudi (očitno pa je oila še večja, saj je »Al Ahram« po napadu zapisal, da so aretirali še 50 ljudi), vodil pa jo je za zdaj še neimenovani palestinec z iraškim potnim listom, ki je bil baje v zvezi z libijsko vlado. Vsekarer zmagalo je, da je libijski predsednik Gadafi tri dni po napadu obsodil to akcijo in očitno zanikal, da bi bil vanjo vpleten. Libijski notranji minister ali Hamdi je takoj stopil v telefonični stik s Sadatovim svetovalecem Muanom in mu izjavil, da ni v interesu egipčevsko-libijskega bratstva povezovanje Libije z napadom na akademijo, vendar pa je tudi osebno dopotoval v Kairo. Kaže torej, da gre za nov resen zaplet v odnosih med Libijo in Egiptom.

Egiptovski javni tožilec je izjavil, da je organizator na-

pada konec lanskega leta na Gadafijev poziv obiskal Tripoli in se tu dogovoril o organiziranju odporiških skupin v raznih arabskih državah. O tem se je pogovarjal z »odgovornimi« libijskimi osebnostmi, ki so kritično zbirale egipčevsko politiko. Kasneje je navezal stike z raznim arabskim ilegalnimi organizacijami, kot so jordanška KP, muslimanski bratje in desničarska islamska osvobodilna stranka, ki izhaja iz Jordanije.

V Kairu je tako nastala prevratniška skupina, v kateri so se vključili tudi nekateri islamski fanatični študenti s kairskih univerz in srednjih šol, pa tudi kadeti v četrtek napadene vojaške šole. Vodi je uspešno pred 18 meseci infiltrirani v neko komisijo arabske lige, ki ima senež v Kairu, kar mu je omogočilo gibanje in vzpostavljene raznih stikov. Egipčevska varnostna služba se ugotovila, da je začel s pošiljanjem dejavnosti še pred letom 1960, ko je prišel kot palestinski begunec v Irak, kjer je priporočil zloglasnega velikega muftija iz Jeruzalema el Huseinija (znanega po sodelovanju z nacisti med drugo vojno) obiskoval tečaj rezervnih oficirjev, deloval nekaj časa v raznih palestinskih organizacijah, nato pa z versko skrajnim muslimanskimi brati v Egiptu — dokler se ni v Libiji dogovoril o ustanavljanju »odporniških skupin« v raznih arabskih državah. Očitno ga je pri tem vodil skrajni islamski arabski nacionalizem, podobno tistemu, ki ga zagovarja Gadafi.

Napad na vojaško akademijo je bil skrbno organiziran: napadniki so imeli v rokah pocorbne načrte vse prostoročje šole in so vdrli vanjo minuli četrtek ob dveh ponočih in sicer skozi zadnja vrata, nakar je prišlo do srditega boja med njimi in stražarji. Kadeti vojaške akademije ubiti je bilo 6 stražarjev, en kadet, en študent strojništva in 3 neznanji civilisti, ni pa znano, koliko je bilo mrtvih med napadniki; ranjen je bil tudi nek oficir akademije.

Preiskava o napadu se poteka in kaže, da prihaja do kocičjih razkritij. Omeniti velja še to, da so od julija lani, ko je 30.000 libijcev s pohodom na Kairo hotelo izsiliti čimprejšnjo združitev Egipta in Libije, še zlasti pa od oktobrskih vojne napre, že večkrat povezovati Gadafijske s poskusi razorožiti proti Sadatu. Konec januarja letos se je npr. zve-dele, da sta sovjetska in ameriška obveščevalna služba obvestili Sadata, da je Gadafi proti njemu pripravil zaroto, pri čemer se je npr. na oficirje, ki so bili nezagovorni v njegovo politiko. Že decembra lani pa je libijski izs. »Al Džarida« zapisal, da so konec oktobra razkrijli v Egiptu zaroto, v katero je bilo vpletenih več v Gadafiem povezanih oficirjev. Sicer pa je sam Gadafi sredi februarja izjavil, da bodo arabski režimi, ki nasprotujejo arabski enotnosti, odpujeni kot travne bilke, pri čemer je naravnost omenil režime v Maroku, Mavretaniji, Egiptu in Sudanu.

T. D.

Laos po spravi

Zboljšanje splošnega ozračja v deželi je omogočilo, da se Laos spopade z gospodarskimi in razvojnimi problemi

VIENTIAN, aprila — Tradicionalne slovesnosti ob proslavi laoskega novega leta so se končale z mogočnim sprejemom in plesom na dvoru kralja Savang Vatana v stari prestolnici Luan Prabangu. Obenem so kralju predstavili člane nove koalicijske vlade na čelu s premierom Suvanom Fumo ter člane sveta narodne enotnosti, na čelu katerega je levčarski princ Suvanong.

Novoletne slovesnosti, v katerih je sodelovalo vse ljudstvo, so za nekaj dni zavrele skoraj vse pomembnejše delotake v državnih ustanovah kot tudi v novi laoski vladi. Zdal, ko je to minilo, so na vrsti zelo resni opravki, s katerimi se bodo morali spoprijeti vsi člani koalicijske. Količ desetletja, ko je državo cepila državljanska vojna, so že daleč.

V prvi polovici aprila je nova vlada imela eno svojih prvih delovnih sej, na kateri je zunanji minister Fumi Vongvisit, vicepremier in le-

vičarski pripadnik rodoljubne fronte, prebral akcijski program v desetih točkah. V tem programu so natančno določene najvažnejše nepsredne naloge, ki zadevajo predvsem razvoj gospodarskih zmogljivosti in navezavo prijateljskih stikov z vsemi državami (še obstoj obojestranske zanimanje pa to).

V skladu s temeljnimi načeli prihodnje politike Laosa kot nevtiralne in neodvisne države posebej poudarjajo izboljšanje stikov s sosednimi državami, na primer s Tajsko, Severnim Vietnamom in z LR Kitajsko.

Na podlagi nekaterih znamenj je mogoče sklepati, da je prišlo tu do pozitivnih sprememb. Veleposlanik Severnega Vietnama je na primer po desetih letih ponovno prevzel svojo delovno mesto v Vientianu. Obenem je prevzel častni naslov dojele na diplomatske zbora v laoskem glavnem mestu, in to od veleposlanika saigonskega režima. Ka je bil vse dolej »prvi med enakimi« v družbi tujih predstavnikov.

Tudi nekatere druge podobnosti govorijo o zboljšanju splošnega ozračja. Ko je vodja gibanja Patet Lao princ Sufanuvong v začetku tega meseca prisel čez Hanoi v Vientian, da bi podpisal sporazum o ustanovitvi koalicijske vlade, se ne saigonski veleposlanik ne veleposlanik Nolovega režima v Kambodji sista udeležila njegovega sprejema. Toda po podpisu sporazuma in objavi seznamov članov nove vlade so bili princu Sufanuvongu osebno predstavljeni vsi člani diplomatskega zbora, med njimi tudi omenjena dva.

Gospodarski problemi v državi so zelo pereči. Zato ni naključje, da je novi vicepremier v svojih desetih točkah pripisal največjo pozornost razvoju gospodarskih zmogljivosti. Glede tega je Laos verjetno na eni od najnižjih stopenj v svetu. Če oddelke majo majhno pivovarno, tovarno cigare, tovarno pepsi-cola in žago, tukaj sploh ni mogoče govoriti o industriji. Treba pa je upoštevati, da je Laos tako po zalogaž izdelane rude kot po hidroenergetskih zmogljivostih na prvem mestu v jugovzhodni Aziji. Na planoti Tranh Minh v pokrajini Sienkuang so pred nedavnim odkrili bogato nahajališče železne rude z zve-

visokim odstotkom čiste kovine. Zaloge cenijo na več kot milijardo ton.

Zdal je poglavito vprašanje, kako zagotoviti, da bodo ta in druga naravna bogastva pametno izkoristili in rešili državo gospodarske zaostalosti. Čeprav je, da sam Laos ne premore potrebne investicijske kapitala in da računa na pomoč iz tujine. Nekaj dni po vladni seji, na kateri je bil predložen program v desetih točkah, je princ Sufanuvong sprejel delegacijo več političnih organizacij, ki so izrazile pripravljenost, da bodo brez pridržka uresničevale sporazum o narodni spravi in uveljavljati trajnega miru v državi. Takrat je Sufanuvong izjavil, da bodo verjetno začeli dvostranske pogovore z različnimi državami, ki bi bile pripravljene preskrbeti posojila za notranji gospodarski razvoj.

Seveda obstoji še veliko nejasnosti, predvsem zato, ker imajo v Laosu kljub vsemu dve ozemljni in dve družbeni ureditvi. Vprašanje je, ali so vse države enako zainteresirane, da bi sodelovale v razvojnem programu obeh ozemelj, ali pa dajejo prednost enemu od teh ozemelj, pač glede na idejnopolične opredelitve?

Po sporazumu o ustanovitvi koalicijske vlade in sveta narodne sprave bodo volitve v nacionalni parlament pripravi v 60 dneh. Za pripravo na te volitve, po katerih naj bi oblast prenesli na novo izvoljeno skupščino, so preskrbel svet narodne sprave oziroma levčarski princ Sufanuvong. Toda malo verjetnosti je, da bo volitve mogoče organizirati v predvidenem roku. Tudi za ustanovitve koalicijske vlade so bili predvideli 60 dni, potem pa so morali rok večkrat podaljšati.

Toda čeprav bodo imeli še resne težave, med katerimi ne bodo najmanjše tiste, ki jih bodo povzročile že sicerjajo močne desničarske sile, je vsekakor pomembno to, da si združena levica in nevtiralisti prizadevajo za dokončno stabilizacijo notranjih razmer v državi in za ponovno uveljavitev Laosa kot nevtiralne države, pripravljene sodelovati z vsemi drugimi državami, ne glede na njihovo notranjo družbeno ureditev.

ŽIKA LIZAREVIC

Sam v ogroženi ječi

Jetnik številka 7 čaka v Spandau — Še zdaj vztraja pri hitlerjanskih nazorih — Zakaj Sovjetska zveza ne pomilosti zadnjega jetnika?

»Izpustite Rudolfa Hessa!« Kot »Pomagajte umirajočim v Saheli« ali »Kruha za lačne otroke« se po nemški (zahodni) deželi zadnje čase širi pravico gibanje za izpustitev iz zavezniške ječe Spandau v Berlinu jetnika številka 7: Rudolfa Hessa. 26. aprila letos bo dočkal 80 let, 200 tisoč podpisnikov zahteva zanj milost, celo Brandt in Scheel sta obljubila sinovna, da se bosta zavzela zanj. Bivši ministri, parlamentarci in profesorji organizirajo demonstracije, po Bonnu in drugih zahodnih mestih. Rudolf Hess pa ve, da zanj ne bo milosti, dokler se ne bo — pokesal. Sovjeti zahtevajo njegov skriv sem.

Po numbrski razsodbi je 18. julija 1947 našlo sedem vojnih zločincev, ki niso bili obsojeni na smrt, časovne ali dosmrtno naslove v berlinskih zaporih Spandau. Iz Nürnberga so jih uklenjene pripeljali z ameriškim letalom ter jih ob vstopu v celice opremili z zaporednimi številkami. Številke so bile njihova imena, in sicer: 1 — Balour von Schirach, Hitlerjev mladinski vodja, obsojen na 20 let, star 40 let; 2 — veliki admiral Dönitz, vrhovni poveljnik mornarice, obsojen na 10 let, star 55 let; 3 — Konstantin baron Neurath, bivši zunanji minister in protektor nad Čehsko in Moravsko, obsojen na 15 let, star 74 let; 4 — Erich Raeder, veliki admiral, obsojen na dosmrtno ječo, star 71 let; 5 — Albert Speer, Hitlerjev arhitekt in minister za oborožitev, obsojen na 20 let, star 42 let; Walther Funk, predsednik banke rajha, obsojen na

dosmrtno ječo, star 56 let in kot številka 7 — Rudolf Hess, obsojen na dosmrtno ječo, star takrat 33 let.

Ze od 1. oktobra 1966 se meva v ogromni trdnjavi, ki je bila pred sto leti zgrajena za 800 zapornikov. Vsi njegovi padajoči so ga zapustili, vsi so živi odšli iz Spandau, je Rudolf Hess še danes zapisuje vse štirje zavezniške vojske v Berlinu s svojimi trebušnimi bolničarji in drugimi kaprikami.

Edini zahodno-vzhodni stiki

Štirje zavezniški so se takoj po vojni še dosti točno domnili, kako bodo stališča »svoji« veliki vojni plen — zločince. Do najmanjših podobnosti so vse odločili za ječo v Spandau. Vsa mesece skrbi druga zavezniška sila za stražo, vsaka odloča svojega komandanta. Komandant tiste sile, ki daje stražo, je hkrati predsedujoči tisti

mesec in sklicuje vsak četrtek sejo vseh štirih komandantov. Vsi pa so odgovorni zavezniški sodniški komisiji. Ko so na obeh straneh, na Vzhodu in Zahodu, v najhujših letih hladne vojne čakali samo še na prvi strel, so se štirje komandanti v Spandau pedantno vsak četrtek sestali ter obravnavali obnašanje in probleme svojih sedmih »varovancev«. Oficir s 37 vojakov, skupina zaporniških paznikov, kuharji, tolmači, zdravniki, pa še po en duhovnik in sanitetni — vse to osebe še danes skrbi za blagor zadnjega jetnika Rudolfa Hessa.

Bonn pa plačuje. Skoraj milijon mark letno ga stane Rudolf Hess, in to samo oči-vilna oskrba. Vojsko stražo vzdržujejo zavezniški iz svojih računov.

Vsi iz Hitlerjeve bande so odslužili svoj rok, celo oba dosmrtna, Raederja in Funka so zavezniški izpustili. Sovjeti

so pokazali veliko mero poslušljivosti, ko je šlo za zdravstveno obnovo primere — čeprav ni nihče umrl v ječi — in odpustili Neuratha že leta 1964, ko je postal nesposoben za delo. Leta 1955 je zapustil Spandau Hitlerjev prvi naslednik Dönitz in to je bila prava senzacija za Nemčijo. Istega leta so pomilostili bolnega in starega Raederja, leta 1957 prav tako na dosmrtno ječo obsojenega Funka. Balour von Schirach in Albert Speer pa sta od stisnila svoji kazni leta 1966. Ze na dan njune izpustitve (1. oktobra) pa se je začelo širilo gibanje za pomilostitev Rudolfa Hessa.

Misteriozni Hitlerjev na mestnik je od vseh rahlovskih vojnih zločincev najbolj zakrjen in najbolj nedostopna figura. »Ničesar ne obžalujem« je ošabno zabruval v Nürnbergu. In še danes se ne obotavlja, ko mu kdo zastavi vprašanje, ali bi še enkrat služil Hitlerju: »Seveda bi...«

Kdo je Rudolf Hess?

Letalski poročnik Rudolf Hess se je že leta 1920 srečal z mlinskim avanturistom Adolfom Hitlerjem ter se dal očarati njegovim nasenjaškim idejam o novem

redu v Evropi. Z njim je sodeloval pri novembrskem putu proti berlinski vladi v bevarski prestolnici leta 1923, z njim kot edini zaupnik in tajnik odšel v zapor Starnberg. Hitlerju je pisal »Mein Kampf« kot pravi pisar. Šele po »opolastitvi oblasti« leta 1933 je postal fihlerjev naj-mestnik v stranki. Sodeloval je pri krvavem pokolu nad Röhmovim vodstvom SA 30. junija 1934. S svojim podpisom kot minister rajha je »zagal« rasistične zakone, navduševal Nemce za nezmožnega fihlerja po radiu — sicer pa ni nikoli imel ob kakšnem Göringu ali Bormannu vplivnega položaja v nacistični vrhuški.

Ves svet ga je spoznal kot junaka tridnevne senzacije, ko je sredi Hitlerjeve vojne na Zahodu in Balkanu 10. maja 1941 pristal s svojim letalom na Škotskem. Kaj je takrat hotel? Doseči mir med Anglijo in Nemčijo, odvratiti pozornost od bližnjega napada na Sovjetsko zvezo ali celo spraviti v malodušje Anglije, ki so ravno takrat dobivale nemške bombnike nad London? To je še vedno ena največjih ugank iz druge svetovne vojne.

Vsekarer pa ima Moskva svojo podobo Rudolfa Hessa. Kot Hitlerjev intimni pajdaš se je vedno zavzemal za pobotanje z Anglije — da bi se skupaj usmerili na pogovorne nasprotnika: Sovjetsko zvezo. Očitno je Hess že takrat vedel za Hitlerjeve načrte za akcijo Barbarossa (napad na ZSSR). Hitlerjevo izobčenje in to, da ga je razglašil za umobolnega, ni moglo zmanjšati njegove odgo-

vornosti v obeh zavezniških sodnikih. Vsekarer so Sovjeti ostali prepričani, da je bil Rudolf Hess eden nevarnih plikovcev v fihlerjevem gnezdu, pa so v Nürnbergu zahtevali tudi zanj smrtno kazen. Trije drugi zavezniški pa so Hessu le uspeli rešiti glavo in Sovjetje prepričati, da bo bolje, če mu še izsilijo kakšno tajno v letih, ko bo lahko premišljal v Spandau.

Hess je v Nürnbergu igral umobolnost, ki se ničesar več ne spominja. Pozneje je bil odkril svojo igro. V zaporu je bil dolga leta najbolj zakrjen.

Večkrat so ga morali še kaznovati. Kot edini jetnik je do leta 1969 zavračal vsakršne obiske svojcev, pa še pisati ni dolgo hotel. Sele po 28 letih je pristal na to, da je k njemu prišla žena s sinom. Od leta 1941 je prvič bil dobre štiri mesece zunaj zaporov, ko so ga zdravili v berlinski angleški bolnišnici.

Spet pri koncu moči

Po zdravljenju pa se mu je razvezal jezik. Mimo vsega izredno strogih prepisov ga je ameriški komandant Eugen K. Bird pripravil do tega, da mu je začel odvijati filmski trak svojih spominov, ki pa so resnično zelo temeljito zbledeli. Pa vseeno. Zda, prihaja Birdova knjiga kot ilegalna senzacija na knjižni trg, kot nadaljevanje pa jo v izvirniški natiske hamburgeri magazin »Spiegel«. Po Hitlerjevem valgu sledi v ZRN očitno Hessov va.

Ko pa je tajanstveni Hess spregovoril in razkril svoje

ANTON RUPNIK

IZBOR IZ DELA

Počitnice
za 1. maj

Pestra izbira za smučarje in plavalce — Priporočljive rezervacije

Ker se že bolj ali manj oziramo na poletje, si najprej ogledamo, kje bi za prvomajске praznike lahko preživeli teden dni lepih počitnic, ki si jih že po običajni za delavski praznik lahko privoščimo tako na morju kot v hribih — v kopalkah ali na smučeh.

V Portorožu je domala povsod še dovolj prostora in sicer po dokaj solidnih in tako imenovanih izven-sezonskih cenah, razen v hotelu Metropol, ki je čez praznike že zaseden. Bazen z ogrevano morsko vodo, v hotelu Palace (stari), iz katere vsake hip pije vodo mojster Vlado Draksler (tako čista je!), je posebne vrste doživetje za vsakega ljubitelja kopanja. Tudi v Piranu boste zlahka našli streho nad glavo in solidno kuhinjo.

Na Goriškem — v Novi Gorici imata tako hotel Park kot Sabotin še dovolj prostora za praznične dni, prav tako pa tudi hotel Poldanovec na Lokvah.

Idealna smuka na Kaninu

Alp hotel in novi hotel Kanin v Bovcu — na Kaninu je prav zdaj najlepša smuka (včeraj je na Prestreljeniških podih zapadlo pol metra svežega snega!) — sta za 1. maj skoraj zasedeni, zato priporočajo rezervacije. Kakšno sobo boste se zmeraj dobili pri zasebnikih, sicer pa je vršiški cestni prelaz že skoraj očiščen. A za praznik pa bo prav gotovo. Zičnice na Kaninu se v nasprotju s časopisnimi vestmi vrte non-stop, sneg je za smuko naravnost idealen še posebej v Velikem grabnu (3,60 m snega) in v Krnici. Proge so teptane. Vreme visoko v gorah: Prestreljeniški podi ali vrhinja postaja gondolske žičnice na Kanin (2.200 m) je stanovitno.

Tudi v Postojni je povsod še dovolj prostora, kljub temu pa priporočajo rezervacije. Lov na ščuko se začne v Pivki, Podnanosici in na Uncu 1. maja.

Tudi na Cerkniškem jezeru se začne lov na jezersko postrv. Malo manj kot polovica Cerkniškega jezera je še zmeraj pod vodo.

Krankska gora odprti rok pričakuje goste, v Martuljku bodo te dni odprli hotel Spik. Povsod je še dovolj prostora. Tudi v blejskih hotelih je še nekaj prostora.

PROSTORNO — Pod viniškim gradom.

Foto: Joco Žnidaršič

prostora, vendar pa so priporočljive rezervacije.

Žičnica na Vogel vodi redno vsak dan od 8. do 18. ure, prav tako pa se vrtilo tudi smučarske žičnice (sedežnice na Orlovi glavi) ter vlečnici Križ in Stoječ, kakor poročata Turistična zveza Slovenije. V Bohinju je nasploh povsod še dovolj prostora, le brunarice na Voglu bodo zaprli 3. maja.

Za plavalce in smučarje

V Predvorju, na Jezerskem in na Krvavcu pričakujejo goste. Vlečnica na Njivicah se bo vrtila, ker je snega še dovolj.

Kopalni bazeni v slovenskih zdraviliščih so odprti. 1. maja bodo odprli tudi zunanji bazeni v Čateških toplicah. Za streho nad glavo skoraj povsod priporočajo rezervacije.

Za obisk v zdraviliščih Rogška Slatina, Dobrna in Laško so nujne rezervacije, kar velja tudi za Atom ske toplice pri Podčetrniku. Antični park v Sempetru v Savinjski dolini bo odprt vsak dan.

V mariborskih hotelih so za praznike že zdaj bolj na tesnem za prostor, podobno velja tudi za hotele in domove na mariborskem Pohorju, medtem ko imata potovca Petovia in grad Bori še nekaj prostih mest, kakor tudi letovišče grad Stenberga.

Kar zadeva Pomurje, je za zdaj zasedeno le zdravilišče Radenska, predvsem hotel Radin, drugod je še nekaj prostora. V Moravskih toplicah so odprti vsi termalni bazeni, na Goriškem in v Cankovi pričakujejo goste.

V ljubljanskih hotelih očitno ne bo stiske za posteljo oziroma streho nad glavo, kakor poročajo hotelirji.

V Portorožu bo 28. aprila ob 20. uri nastopil slovenski komorni orkester, na Bledu bo 27. aprila ob 15. uri tradicionalna prvomajska blejska regata, na Loškem gradu v Skofji Loki bo 26. aprila gostovalo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice z Bevkovo dramo »V kavnarni«.

V Partizanskem domu na Pohorju nad Slovenj Gradcem bo 31. aprila zabava, ples in poslušanje domačih specialitet. Prvega maja ob 15. uri bo nadaljevanje veselja rajanja. Na delavski praznik prireja ples in zabavo tudi slovenjegraško letališče.

Partizanska pesem v Tivoliju

V Dragovanji vasi pri Črnomlju bo 1. maja državno pretnostno v moto-krosu za motorje od 50 do 125 kub. ccm. ob 14. uri.

Pod Planjavo v Logarski dolini bo 28. aprila smučarsko tekmovanje na plazu. Snega je dovolj. Smuka bo odlična. V mariborski umetni galeriji bodo 5. maja odprli razstavo likovnih del slikarja Slavka Koresa. V Orehovi vasi pri Mariboru bo 28. aprila ob 14.30 uri osmi tradicionalni moto-kros za nagrado Štajerske. Od 25. do 4. maja bo v mariborskih izložbah v besedi in sliki prikazana naša zamejska Koroška.

V Moravskih toplicah, v Radenci in Martjanjih v Pomurju bodo vse dni igrali orkestri za ples, hkrati bo tudi več zabavnih prireditev.

V Ljubljani bo do 5. maja v Moderni galeriji odprta retrospektivna razstava Matije Jame, do 12. maja pa razstava Člube, Subica in Vidica.

Enkratno doživetje bo koncert Partizanskega pevskega zbora v hali Tivoli, v petek, 26. aprila ob 20. uri.

N. LAPAJNE

Pa vreme?

Ker bo v ponedeljek, 29. aprila ob 8.39 vžrel zadnji kratec, po ljudskem izročilu lahko pričakujemo, da se dotlej vreme ne bo bistveno spremenilo. Uradne napovedi namreč ne sežejo več kot dvakrat po 24 ur naprej. Do praznikov bo torej še hladno, sem in tja bo grmelno in padalo, potem bo nastopil maj, ki naj bi bil po teh napovedih spet suh, vendar precej toplejši kot april. Vmes nas bo morda še presenetel kak hladnejši dan. Za prvomajске praznike si torej lahko obetamo lepo in sončno vreme.

Svoboden
vpis za
študente

Visoko šolstvo v Makedoniji dostopno vsem delovnim ljudem

SKOPJE, 24. april (Tanjug) — Poslanecem vseh petih zborov sobranja socialistične republike Makedonije je danes praktično potekel petletni mandat. Zbori so se danes sešli na svoje zadnje seje.

Med drugim so zbori danes sprejeli 16 zakonov, med njimi jih je nekaj, ki so jih zaradi izrednega pomena odločili, da bodo z njimi urejeni, pripravljali več let. Eden izmed teh je osnutek zakona o visokem šolstvu, ki ga bodo ponovno predložili sobranju, da ga dokončno sprejme.

Novi zakon o visokem šolstvu prvič zakonsko sankcionira načelo svobodnega vpisovanja študentov na fakultetah in visokih šolah v Makedoniji. Vpis študentov brez omejitev so v tej republiki uvedli pred petimi leti. Sprčo tega je število študentov iz leta v leto občutno večje. V šolskem letu 1968/69 jih je bilo 22.340, v tem šolskem letu pa jih je že 36.960.

Praksa je potrdila načelo svobodnega vpisovanja in tega ni mogoče več spodbijati. Toda novi zakon daje pravico svobodnega vpisovanja na vse fakultete in visoke šole odslej ne le srednješolcem, ampak tudi vsem delovnim ljudem, vseh starosti in vseh socialnih kategorij. K temu bo veliko pripomogla razvejnost visokega šolstva —

Zlata
vredno
deževje

Pšenica v Vojvodini lepo kaže — Sladkor na pesa na 65.000 ha

NOVI SAD, 24. aprila (Tanjug) — Zadnje deževje je v Vojvodini je ugodno vplivalo na rast pšenice in bi lahko celo rekli, da je bilo zadnje deževje po suši v marcu in aprilu vredno zlata. V Vojvodini je padlo povprečno 25 mm dežja, v Sremski Mitrovici, Novem Sadu in Zrenjaninu nekoliko več, v Somboru in na Paliku pa nekoliko manj. Na poljih, ki so jih ustrezno obdelali in pravočasno posejali, bodo te padavine v glavnem zadošale za klasenje pšenice. Na poljih, kjer pa tega niso storili, tudi dvakrat večje padavine še ne bi dovolj zalegle. Po podatkih pokrajinskega sekretarja za kmetijstvo so okrog 300.000 hektarov od skupno 430.000 ha pšeničnih polj posejali v predvidenem roku.

Po dežju so pohiteli s saditvijo koruze, ki jo je dotlej ovirala dolgotrajna suša. Zemljo so že vnaprej pripravili in tako računajo, da bo v prvih dnevih maja saditev v glavnem že končana. Letos bodo v Vojvodini koruzo posadili na okrog 630.000 hektarjih.

Tesno kot v ulnjaku

Na Prevaljah je vsako leto nekaj novega, recimo zboljšane ceste ali vodovod, vendar po malem trkajo na vrata tudi stari doslej nerešeni problemi

Za štirikrat večji smo, pravijo na Prevaljah, na vse strani so zrasle nove hiše, prostora pa je še zmerom premalo. Predvsem za tiste, ki se ob večerih sestajajo v šestindvajsetih društvih. Za lepo dvorano je prizadevnih odbornikov v društvih in organizacijah, družbenih prostorov pa ni dovolj.

Navadno je razširjeno mnenje, da so Prevalje samo v senoli bližnje železarnice, pa imajo kar lepo število domačih manjših in srednjih podjetij, v katerih ima delo dva tisoč krajanov. Nič čudnega torej, če je zraslo toliko hiš in blokov. Samo letos je v graditvi 100 stanovanjskih hiš, na novo pa bo zgrajenih okrog 70 stanovanj v blokih. Vsako leto torej rasejo Prevalje. Sedem tisoč ljudi že

še krajevna skupnost, pa se še priseljujejo iz zgornjih koncev Mežiške doline.

V takšni krajevni skupnosti ne zmanjka dela. Sicer pa je svet krajevne skupnosti že vsa leta nazaj na čelu krajevnih akcij. Asfalt so že dobili v bližnjih Lešah, zdaj pripravljajo denar za cesto proti Šentanju, v prisojne strojske hribe. Vodovod je dograjen, problemov z vodo ni več, širi se kanalizacija.

Zelo prizadevno so v prejšnjih treh letih poskrbeli za stanovanja upokoencev. Kar osemsto jih je sedaj na kupu, četrtina v štirih novih blokih sredi naselja.

Pet zborov

Sredi Prevalj naposled je gradilo tudi novo poslopje za pošto, s stanovanji vred. Vsa ko leto je torej kaj novega. Po malem pa trkajo na vrata

stari problemi. Prevaljčani niso utihnil zaradi TV in radia. »Pet zborov imamo,« se pohvali Adolf Cernec, predsednik sveta KS.

Prevaljska dramska družina je gotovo ena najboljših daleč naokrog po Koroškem. Pa tu so še športniki, lovci, planinci in drugi. »Razmišljamo že lep čas, da bi staro Ahačevovo hišo preuredili v dom vseh organizacij in društev,« pravi Adolf Cernec. »Potrebujemo klubske prostore, za seje, sestanke, predavanja, prireditve.«

Ahačeva hiša, nekoč zbirališče delavcev, fužinarjev in rudarjev iz Leš, je zaščiten. Morali bi jo odkupiti. To pa bo terjalo precej denarja, sploh še, če bi jo hoteli spodobno preurediti.

Tujskih sob ni

Računajo, da bo poslej sedelovanja in skupnega reševanja problemov še več. Ambulanta, otroški vrtec, društveni prostori, cesta v Šentanju — to so stvari, ki so dale v aktualni program krajevne skupnosti. Res je, da tu manjka še marsikaj, kar v teh letih zelo burne stanovanjske graditve ni bilo mogoče dohiti. Premalo je na ložb v trgovino, tujskih sob ni na Prevaljah. Močno pa so se razgibali okoliški kmetje v kmečkem turizmu. Posebno oni na strojskih straneh, kot na primer Pečnik, Koroš, Pluder ...

D. VRESNIK

POMLAD NA KOROŠKEM — Na Peci je obležal sneg.

Foto: Cerin

Redka
strokovna
knjiga

Izšla je »Mala dermatovenerologija« M. Betetta in J. Fetticha

Strokovni priročnik velikega pomena — to je na kratko mogoče reči o pravkar izšli knjigi »Mlada dermatovenerologija«, ki sta jo napisala profesorja na ljubljanski medicinski fakulteti Milan Betetta in Janez Fettich, izdala pa jo je v sodelovanju z Lekom Mladinska knjiga. Na tiskovni konferenci, na kateri sta sodelovala tudi avtorja, je bilo slišati, da gre za knjigo, ki presega ne le slovenske, temveč tudi jugoslovanske okvire na svojem področju — glede na to pač, da je napisana pregledno in zgoščeno in bo lahko s pridom rabila kot učbenik za študente stomatologije, dobrodošlo pomagalo pa bo tudi za študente medicine, medtem ko bo predstavljala dobro vodilo tudi za farmacevte. Seveda — prvenstveno je namenjena zdravnikom splošne medicine in stomatologom, ki bodo v njenem gradivu lahko hitro našli vse potrebne informacije s te vede medicine. Omeniti velja, da je za voljo vsestranskega pomena najbolj dobra poteza, da je hkrati v slovenskem izšla tudi v srbohrvaškem jeziku.

Jezero okreva

Blejsko jezero ni več bolnik — Nekdaj 25.000 ton strupenih snovi, zdaj samo 400 — Zdravilni vpliv Radovne

LJUBLJANA, 25. aprila — »Blejsko jezero danes ni več bolnik, ampak je rekonvalescent na poti okrevanja,« je danes izjavil predsednik UO vodnega sklada SRS Jože Tramšek na tiskovni konferenci, na kateri so javnost seznanili z izidi dosedanjega zdravljenja Blejskega jezera. Prvi del celotnega postopka za ozdravitev jezera — ozdravitev jezerske vode, je uspešno sklenjen.

Dovod bistre rečice Radovne v globinske zastrupljene plasti jezerske vode, ki so brez kisika in v katerih vlada vodikov sulfid, se je obre-

stoval. Pred desetimi leti, leta 1964, ko je naprava za dovod Radovne v Blejsko jezero začela poskusno obratovati, na današnji dan so se

njeni načrtovalci spomnili desete obletnice njenega delovanja, je znašala količina strupenega vodikovega sulfida okroglih 25.000 ton, letošnjega marca pa so ga namerili samo še 400 ton. Sicer je pokazatelj rezultata, ali je ozdravitev jezerske vode uspešna ali ne, fizikalna vrednost: količina vodikovih ionov v jezerski vodi, ki jo merijo s posebnim instrumentom. Zadnjih šest let ribiški strokovnjaki niso za zaledi nobenega novega ribjega pogina.

Velja naposled izpostaviti misel, da sodi k dokončni ozdravitvi Blejskega jezera tudi dokončna ureditev kanalizacije, postavitve čistilnih naprav, zbiralnikov in črpalnega sistema. Na tem velikopoteznem projektu, ki pa ni samo lokalno blejske ampak tudi slovenske in celo jugoslovanske narave, delajo. V načrtu pa je tudi postavitev posebne linije, ki ne bo nadzorovala samo jezerskih voda, ampak tudi vse gorenske vode. Drugi del zdravljenja Blejskega jezera bo zajel očiščenje površinskih plasti vode iz jezerskih usedlin. O časovnem poteku tega zdravljenja na tiskovni konferenci niso govorili.

PRIMOZ ŽAGAR

Apriliada

Aprilsko vreme se spreminja iz leta v leto, čez ves mesec in celo v enem samem dnevu se lahko vrste: dež, sonce in sneg. Glede na dolgoletno povprečje je padavin sodi april med srednje mokre mesece, v Primorju pa med sušne. Ob prodoru hladnega zraka v gorskem svetu tačas rado sneži, pa tudi v nižinskem svetu je aprila sneg znan gost. Padavine so se doslej v tem mesecu pogosto pojavljale okoli desetega in zadnje dni meseca.

Po pregledu podatkov za deset let nazaj ugotavljamo, da aprila v Ljubljani ni snežilo le 1966, 1971, in 1972. leta, vsa druga leta pa je snežilo dva do šest dni. Sestega aprila 1970. leta je v Ljubljani zapadlo kar 19 centimetrov snega.

Ob prodoru hladnega zraka in ob jasnih nočeh se tudi razja pojavlja siana. Nadpovprečne količine padavin so izmerili v letih 65, 67 in od 70 do lanskega leta. To so bili hkrati tudi podpovprečno hladni meseci. Izredne velike vremenske spremembe so bile aprila 1970.

April je bil suh 68, in 69. leta. Tudi marec je bil v teh dveh letih zelo suh, medtem ko je bil februar zelo moker. Tako je letošnje pomanjkanje padavin, ki traja že od začetka leta in se nadaljuje iz lanskega leta, zares izjemno dolgoletno.

Najnižje temperature v nižinah so bile med -5 in -10 stopinj, najvišje pa do 30 stopinj C, in sicer okoli 20. aprila v Ljubljani in Črnomlju.

dip. inž. MAJDA VIDA

Metla
skozi
vse leto

Akcije za lepo okolje morajo v Sloveniji prebiti v stalen program

LJUBLJANA, 25. aprila — Letos praznujemo 30-letnico aktivnega delovanja Rdečega križa v novih pogojih. Od 5. do 11. maja je teden RK v Ljubljani, pravkar zaključujemo akcijo higienizacije okolja, ki jo je lani začel Rdeči križ pod geslom »Velika metla« in 30. maja (zadnji četrtek v mesecu) od petih do sedmih popoldne po vsej Sloveniji potekala zbiranja rabljene obleke in posteljnine.

Danes so se sestali predstavniki občinskih odborov in mestnega odbora RK s skupino, ki bo pripravila letošnji teden RK. Ugotovili so, da so lani začete akcije higienizacije okolja dobile vsoto potrebne družbene podpore, da pa morajo vse te dejavnosti prebiti v stalen delovni program RKS. Vsak s svojimi drobnimi dejanji si mora prizadevati za »ra vno in lepo podobo našega okolja«.

V tednu RK bodo po vseh slohah sprejemali mlade žlane v podmladek RK, zbirali uporabne člane, organizirali predavanja in seminarje ter različna tekmovanja. V tem tednu pa bomo občani, delovne organizacije in ustanove v korist RK prepleli znamko za 20 par na vsako poštno pošiljko.

D. B.

Srce peša

Krivulja ishemičnih bolezni se dviguje - Zato več pozornosti boleznim srca

LJUBLJANA, 25. aprila. — Slovenci imamo iz leta v leto več možnosti, da umremo zaradi tega, ker nas bo izdalo srce. Vsi dostopni podatki kažejo, da se krivulja ishemičnih bolezni srca — te zajemajo vse, od manjših težav s srcem do infarkta — stalno dviga, podatki o smrtih pa to še dodatno potrjujejo. Po umrljivosti so tovrstne bolezni dosegle prvo mesto ter daleč prehitile raka, tuberkulozo in druga obolenja.

Prav zaradi takšnih nerazveseljenih podatkov je zdravniško društvo v okviru svojega rednega občnega zbora, ki je bil pred kratkim v Radenci, organiziralo posebno konferenco o ishemičnih boleznih srca. Vsi sklepi, ki so bili na njej sprejeti, težijo k istemu cilju. Boleznim srca bomo morali posvetiti več pozornosti, če se bomo hoteli proti njim boriti uspešneje kot do zdaj.

Po strokovni plati bo treba predvsem poskrbeti za dodatno izobraževanje zdravnikov, po organizacijski plati pa — ker za nove dispanserje gotovo ne bo denarja — prilagoditi sedanjih patologij tiste ustanove, ki jih že premoremo. Na današnji tiskovni konferenci, ki jo je pripravilo slovensko zdravniško društvo, je znani kardiolog prof. Volovšek poudaril, da bo takšna prilagoditev nujna, čeprav verjetno ne preprosta. A po njegovem mnenju bi lahko odprli vrata starih bolnikov že v dispanserjih in pljučne bolezni in tuberkulozo, ki jih imamo dovolj in ki povečini niso polni.

Hkrati pa so se slovenski kardiologi odločili še za dru-

gačno akcijo, ki naj pomaga osveščati javnost. Ustanoviti nameravajo nekateno ligo za borbo proti boleznim srca — posebno kot se kancerologiji ustanoviti društvo za boj proti raku — v kateri bi se poleg strokovnjakov vključevali tudi laiki.

ALENKA FUHAR

Berite
Primorski
dnevnik

Hrup kviri okolje

Kaj meni inž. Peter Starič iz komisije za boj proti hrupu pri ljubljanski skupnosti za varstvo okolja — Manjši hrup, boljše zdravje, večja storilnost

V pehanju za ugodnostmi, ki nam jih daje sodobna tehnologija, smo skoraj povsem pozabili na osnovne, za življenje neogibno potrebne vrednote, na čist zrak in vodo, na zdravo hrano, na mir in počitek. Ne samo, da smo na to pozabili; sodobna tehnologija in njej ustrezni nenaravni način življenja nam te osnovne vrednote vedno bolj ogrožata. Prosti čas, ki nam ga omogočajo stroji, avtomati in računalniki, vedno manj in vedno težje smotno izkoriščamo. Na primer zaradi odpadkov, ki jih spuščamo v sicer zdrave vode, teh voda ne moremo piti, se v njih kopati ali gojiti ribe. Saje in škodljivi plini iz dimnikov nam uničujejo rastline. Odpadkov je že toliko, da ne vemo, kam z njimi. Zaradi smradu in hrupa v mestih in industrijskih središčih ne moremo več mirno spati ali počivati pri odprtih oknih itd., itd.

Ena od zelo neprijetnih stranskih posledic sodobne industrializacije je hrup, ki ga v glavnem lahko razdelimo na dve vrsti: tistega, ki neposredno kviri ljudi in povzroča trajno gluhost ter tistega drugega, bolj potuhnjenegega, ki nam dan na dan rahlo živce, nam karvi zbra notri pri delu in nočni počitek. Prva vrsta hrupa, katerega spodbija meja je neke med 80 in 90 dB, se pojavlja predvsem na nekaterih delovnih mestih v težki indu-

striji, gradbeništvu, letalstvu in podobno. Na tem področju so inženirji, zdravniki in drugi strokovnjaki dosegli že pomembne uspehe, ki jih označujejo zlasti izboljšane konstrukcije strojev, uvajanje zaščitnih sredstev ter redna kontrola sluha med zaposlenimi. Spritko vsega tega je težko razumeti, da se del naših mladine hote izpostavlja hrupu, ki neopopravljivo kviri sluh. S pomočjo ojačevalnih naprav v raznih disco-klubih ter pri nastopih ansamblov

beat glasbe trajno ustvarjajo glasnost, ki dosega ali celo presega 110 dB. Taka glasnost na delovnem mestu brez zaščitnih sredstev bi pomenila alarm za varnostnega tehnika. Omejena vrsta ojačene glasbe je tako nasilna, da greni življenje množici turistov, ki prihajajo na oddih v naše hotele in njih bližnjo okolico. Le-ti razočarano ugotavljajo, da s spanjem ne bo nič do pozne nočne ure, dokler muzikantje končno izkločijo svoje elektronske

naprave. Predpis o kaljenju nočnega mira nasploh pri eni žali popolnoma ignorirajo v korist pešice ljudi, ki jim je vseeno, če bodo prežgoda ogušeli. Na tem področju črka naše oblasti še veliko dela.

Proti drugi vrsti hrupa pa bo, ni in ne bo preprost. V mestih je glavni krivec za hrup promet, zato moramo ukrepati predvsem na tem področju. Hrup, ki ga povzroča promet, lahko zmanjšamo v glavnem na tri načine:

1. z obvoznicami, kar je najboljše, žal pa tudi najdražja rešitev, ki zahteva največ časa, da jo uresničimo;

2. s preusmeritvijo prometa, da po že obstoječih cestah tak, da je hitrost vozil čim enakejša.

3. z zmanjševanjem hrupa pri izvoru: to je z rednim nadzorom motornih vozil, obveznimi popravili preveč hrupnih vozil ter s kaznovanjem voznikov, ki zaradi nemarnosti ali celo nalašč povzročajo s svojimi vozili preuran hrup.

K vsemu temu bi lahko dodali še strokovno neoporečno načrtovanje novih stanovanjskih četrti. Za dosedanje delo na tem področju naši urbanisti ne zaslužijo pohvala. V zadnji Pavilijon priliki je prikazan Urban kot in ženin za risalno desko, rše pa z zavezanji očmi. Taka karakteristika gotovo ni slučajna.

Za pisarne in delovne prostore veljajo še posebni pravili, ki pa jih tu ne bi navajali. Upoštevaje vse to bi smeli biti na primer hrup v stanovanjskem bloku (35-45 dB) ob Celovški cesti (-15 dB), ponoči (-10-15 dB) ob odprtem oknu (-10 dB) od 20.00. 35 dB. Praktične meritve, ki so bile tudi prikazane dne 11. novembra 1973 na ljubljanski televiziji, so pokazale porazno odstopanje od teh meja. Nepreravnega meritev od 22.00 dne 18. oktobra do 6.00 dne 19.

oktobra, 1973 je zaznamovala hrup s konicami med 70 in 80 dB. Sredi noči pa je bil najmanjši hrup rahlo pod 40 dB. Najdaljši presledek te relativne tišine je trajal samo 2 minuti in 10 sekund. Podobne rezultate bi zagotovo do bili tudi v stanovanjskih blokih ob Titovi, Tržaški, Zaloški, Karloviški cesti in verjetno še na mnogih krajih v stanovanjskih četrtih naše ga mesta. Ko v posmeh sorobni znanosti o prostoriskem načrtovanju stoji stanovanjski blok ob vseh vpadnicah. Ob v posmeh zahtevi, na tudi urbanisti služijo ljudstvu, se naprej gradimo stanovanjske bloke vzporedno in ob neposredni bližini vpadnic. Zamisel o nameravan. avtocesti skozi Ljubljano je na srečo propadla. Vendar pa že ta sam projekt in nekritično razmetavanje dvornaj zanj vzbujata upravičen dvom v potrebnost vsestranske strokovne sposobnosti ali vsaj suverenost odločanja naših urbanističnih elite.

Časopis so objavili že več člankov, ki od naših urbanistov terjajo odgovor, zakaj tako ravnamo, po kakšnih kriterijih se odločajo, kakšni nestrokovnjaki čimtelj se vmešavajo v njihovo delo, koliko upoštevajo, da morajo ljudje v stanovanjih tudi spati in podobno. Dodali bi še vpra-

šanje, kako si načrtovalci našega mesta zamišljajo spajka pri hrupu 70 dB, ali tisti, ki so odgovorni za sedanje razmere, tudi sami stanujejo ob vpadnicah? Ali bomo morali še dolgo čakati na odgovor?

Pr tehničnih pregledih motornih vozil ne merijo tudi hrupa. Če smo uveljavili kazni za voznike, ki vozijo orez zavesic na blatniku, bi verjetno lahko uveljavili tudi kaznovanje voznikov, ki preveč hrupno vozijo ali pa celo nalašč vozijo brez zaščite na izpuhu.

Skratka, v boju proti hrupu nas čaka še zelo mnogo trdega dela. Najprej pa bomo morali prepričati odgovorne, da pomeni zmanjševanje hrupa tudi večja storilnost na delovnem mestu in trdnjeje zdravje. Pohtimo z izvajanjem, zlasti pa z izvajanjem predpisov, ki bodo zagotovili našim meščanom vsaj mirno spanje! Naše urbaniste, zlasti člane ljubljanskega urbanističnega združenja, pa prosim, naj na vprašanja, zastavljena v tem stavku, naši javnosti čimprej odgovorijo.

INŽ. PETER STARIČ
Komisija za boj
proti hrupu
PRI SKUPNOSTI
ZA VARSTVO OKOLJA

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 27. aprila 1974

ODBOJKA

ŽENSKA C LIGA

21.15 v Padovi

CUS Padova — Breg

1. MOŠKA DIVIZIJA

21.15 v Gorici

Dom — Arc Linea

17.00 v Vidnu

Il Pozzo — Bor

18.00 v Gorici

Olympia — De Vecchi

1. ŽENSKA DIVIZIJA

20.00 v Nabrežini

Sokol — AGI

20.00 v Dolini

Breg — Portio

NOGOMET

NARAJČAJNIKI

16.30 v Dolini

Breg — Libertas Sv. Marko

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNO PRVENSTVO

15.00 v Fiumigiu

Nastopata tudi Kras in Sokol

KOŠARKA

PRVENSTVO DEČKOV

15.00 v Gorici, «Stella Matutina»

Dom — Ardita

JUTRI

NEDELJA, 28. aprila 1974

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.30 v Gorici

Audax — Juventina

15.30 v Proseku

Primorje — Libertas

15.30 v Dolini

Breg — Fossalon

15.30 v Krizu

Vesna — Zanja

3. AMATERSKA LIGA

10.00 v Krizu

Bar Veneto — Primorec

9.45 v Trstu, stadion «1. maj»

Union — OSC

NARAJČAJNIKI

8.30 v Trstu, stadion «1. maj»

Union — Libertas Rocol

14.00 v Trstu, Sv. Alojzij

Esperia 5A — Gaja

13.45 v Proseku

Primorje — S. Giovanni

9.30 v Trstu, Sv. Sergij

De Macori — Vesna

ZACETNIKI

10.45 v Trstu, Sv. Sergij

Cremcaffè — Breg

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNO PRVENSTVO

9.00 v Fiumigiu

Nastopata tudi Kras in Sokol

ODBOJKA

7. POKAL PRIJATELSTVA

9.00 v Nabrežini

Nastopajo štiri ekipe

KOŠARKA

1. MOŠKA DIVIZIJA

10.00 v Trstu, Miramarski

drevored

Ferroviario — Bor

KOLESARSTVO

MEDRUŠTVENA DIRKA

9.30 v Dolini

Nastopata tudi Adria

KOLESARSTVO

FUENGIROLA, 27. — Belgijec

Rik Van Linden je osvojil 3. etapo

mednarodne koledarske dirke po

Španiji. Francos Bernard Thevenet

je ohranil prvo mesto na skupni

lestvici.

NAROČITE SE NA

PRIMORSKI DNEVNIK

NAMIZNI TENIS

NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

NOGOMET

V 2. AMATERSKI LIGI

KRASOVE MLADINKE ZBIRAJO KOLAJNE

Vesnaverjeva med posameznicami podprvakinja - 3. mesto za Vesnaverjevo in Pertota v MD - Krasovi postavi v polfinalu ŽD

FIUGGI, 27. — Tudi drugi dan italijanskega državnega namiznoteniškega prvenstva ni za slovenske barve ostal brez zadoščenja. Ena srebrna in ena bronasta kolajna sta delni izkupicek tega dne, poleg tega pa imajo naša dekleta možnost v srečanju dvojic osvojiti še celo dve odličji.

V mešanik mladinskih dvojicah je Žigonova v paru s Schusterjem (od tržaškega Ricreatoria) prišla do drugega kola, kjer sta izpadla. Mnogo boljši uspeh sta dosegla Vesnaverjeva (Kras) in Pertota (Sokol), ki sta se uvrstila v polfinale, tam pa ju je z 2:0 premagal par Gretti - Lazzari (Norbert Rim). Končna lestvica tega tekmovanja:

1. Gretti - Lazzari (Norbert Rim)
2. Pavarotti - Fonda (Paroli Rim)
3. Vesnaverje - Pertota (Kras - Sokol)
4. Curtone - Marone (Esperia Como)

Med mladinkami posameznicami se je Vesnaverjeva uvrstila v finale, kjer je naletela na odlično Grettio. To srečanje je bilo eno najlepših na vsem dosedanjem prvenstvu in je nadvse navdušilo veliko število gledalcev. Grettio je zmagala z 2:1 (21:14, 10:21, 23:21). Napet je bil zlasti zadnji set, v katerem je bila Silvana Vesnaverjeva pred velikim podvigom. Vodila je namreč že z 20:18, Grettio je nato dvakrat izenačila na 20:20 in 21:21 ter končno zmagala.

V ženskih mladinskih dvojicah je Kras dosegel dvojico imena namreč dve njegovi dvojici imata namreč možnost priti do kolajne. Tako Vesnaverjeva in Žigonova, kot R. Lovova in Blažina so se uvrstili v polfinale in imajo torej eno kolajno že zagotovljeno. Morda pa bodo prišle celo do dvuh. Polfinale in finale bodo odigrali jutri zjutraj.

NOGOMET

FIRENCE, 27. — Seznan 40 kandidatov za sestavo italijanske državnega nogometnega reprezentance, ki bo nastopila letos na svetovnem prvenstvu, bo (z manjšimi izjemami) verjetno tak:

VRATARJI: Zoff, Albertosi, Castellini, Supercini in Pulici.

BRANILCI: Burgnich, Facchetti, Spinosi, Wilson, Bellugi, Morini, Oddi, Sabadini, Zecchini, Bet, Marchetti in Negrisolo.

KRILCI: Benetti, Rivera, Mazzola, Capello, Cassio, Cuccureddu, Furino, Juliano, Re, Cecconi, Sala, D'Amico, Agropieri in Merlo.

NAPADALCI: Anastasi, Bettiga, Chinaglia, Boninsegna, Chiarugi, Riva, Pulici, Garlaschelli, Gori in Biva.

Uradni seznam bo italijanska nogometna zveza objavila v tisk.

Na Reki se je danes pričel finalni turnir nogometnih amaterskih reprezentanc za prvenstvo Evrope. V prvi tekmi je Zahodna Nemčija šele s streljanjem enajstmetrovke premagala Nizozemsko z rezultatom 5:3. Tekma se je v rednem času končala brez gola, v podaljku pa z 1:1.

V drugem srečanju je jugoslovanska nogometna reprezentanca premagala dosedanjega evropskega prvaka, Španijo, v podaljku z 2:1 (1:1, 0:1). V nedeljo se bo v borbi za naslov prvaka pomerila Jugoslavija in Zah. Nemčija, v borbi za tretje mesto pa Španija in Nizozemska.

KOLESARSTVO

V DOLINI

Jutri bodo startali tudi veterani Adrie

Po mladih kolesarjih bodo jutri pričeli svojo sezono tudi veterani lonjskega društva Adria. Nastopili bodo na medruštvni dirki v Dolini (10 krogov pri tovarni GMT v skupni dolžini 56 km), ki je prvo izmed podobnih tekmovanj pred že tradicionalno dirko po Lobjerju, ki bo na sporedu 19. maja na nekoliko spremenjeni progi.

Proseško Primorje razočaralo

V 3. AL ni Union le dobro igral, ampak je tudi zmagal

Inter SS — Primorje 2:0 (2:0)

INTER SS: Princic, Calabrese, Rennie, Celigoi, Olenik, Margari, Bernetti, Di Silvestro, Magris, Baldacci, Casson.

PRIMORJE: Stoka, Blažina, Černejeva (68. min. Sardoč), Versa, Vatta, Tomizzi, Rustija (k), Husu G., Bolcich, Husu W., Drioli, 12. Kapun.

STRELCI: 2. min. Magris, 7. min. Casson.

SODNIK: Boschin iz Tržica.

V zaostali tekmi 2. amaterske lige je Primorje doživelo drugi zaporedni poraz. Tokrat so Prosečani klonili šibiki ekipi Inter SS, ki je takoj v začetnih udarcih dvakrat pretresla mrežo nezanesljivega vratarja Stoka. Primorje je stopilo na igrišče s precej okrnjeno postavo in tu bi seveda vprašali, ali je bilo res nujno poslati proti Interju takšno postavo, saj so Prosečani stili na igrišče kar s petimi mladinci. Res je cilj vsake ekipe

pomlajevanje moštva, toda to mora biti postopoma, kajti sicer to negativno vpliva na mladince same in prav gotovo tudi na navijače, ki si želijo zmage.

Primorje je razočaralo s prikazano igro. Potem, ko se je znašlo z dveba goloma v lastni mreži je reagiralo tako medlo, da so Tržačani z lahkoto nadzorovali goste. Slab nastop Primorja potrjuje, da je enajsterica v krizi in v drugem polčasu je moral na igrišče celo veteran Sardoč, ki že več let ne igra.

B. R.

3. AMATERSKA LIGA

Roianese — Union 0:2

Podlonjerci so že v prvih minutah pokazali lepo igro. Roianese se je branil dobro. Sussan je dosegel prvi zadetek za Podlonjerce, drugega pa Morgan. Union je v zadnjih dveh tekmah pokazal zelo lepo igro in ekipa bi lahko odigrala precej uspešno prvenstvo, če bi se vedno tako izkazala.

Mauro

NARAJČAJNIKI

Vesna — Domio 3:0 (0:0)

Vesna je proti šibkemu Domiu na blatnem igrišču zaigrala dobro. Takoj je nasprotnika potisnila v njegov kazenski prostor, krilci so napadale zalagali z uporabnimi žogami, vendar so bili ti netočni in prepočasni. Kriška obramba ni imela dela.

Po odmoru so «plavi» zaigrali mnogo bolje. Predvajali so hitro in učinkovito igro. Najprej je Zerkal izkoristil zmedo v nasprotnikovem kazenskem prostoru, kmalu nato pa je še Zucca dvakrat zadel mrežo in s tem je bilo tekme dejansko konec.

Sandor

Cremcaffè — Union 2:0 (0:0)

Podlonjerci so doživeli nezalostni poraz. Ves prvi polčas so poživljeno napadali, toda slaba igrišča je oviralo njihovo hitro igro in nasprotniki so se lažje branili, kot bi se sicer. V drugem delu tekme so bili Podlonjerci že nekoliko utrujeni in so prepuščali pobudo nasprotnikom. Ti so najprej povedli z enajstmetrovko, nato pa so izid še povišali.

Mauro

Gaja — Primorje 1:3 (1:1)

Derbi med Gajo in Primorjem je zaslužen pripadal gostom s Proseke.

Igra sama je bila medla, nezanimljiva in akcije so bile nepovezane, vendar korektno. Začetek je pripadal gajevcem, kmalu pa je Prosečanom uspelo povedi po zaigrali Stojkoviču, ko je odbito žogo poslal v lastno mrežo. Nekaj minut pred koncem polčasa je «zeleno» rumenim uspelo izenačiti. Po odmoru je Primorje z odličnim, hitrim napadom znova povedlo. Z zadnjim udarcem je splohnel, ko je Kralj D. v kazenskem prostoru igral z roko in je Milčič z 11. metrovko postavil rezultat na varno. Domačini so popolnoma razočarani zlasti v obrambi.

Darko Grgič

POKAL RONCHI

Primorec — Zaule 1:1

V drugem turnirju za pokal Ronchi je Primorec remiziral proti ekipi Zaule z 1:1 (1:0). Ekipa se nastopile v naslednjih postavah:

PRIMOREC: Kante, Husu, Sliga, Kuz, Sosti, Doro Možina, Bruno Krizmančič, Stranščak, Pavel Kralj.

ZAULE: Brovia, Fonda, Božeglov, Vignali, Smerdel, Vezzano, Delich, Macor, Loredan, Vignini, Rozman.

Strelca sta bila Pavel Kralj za Primorca v p.p. in Vignini za Zaule v d.p.

Trebenzi so to tekmo igrali precej dobro. Na sredini igrišča se je očitno poznala odsotnost Valdivia Možine in D'Esteja, katere sta zamenjala Stranščak in Bruno Krizmančič, ki je bil pet minut pred koncem tekme izključen zaradi ugovaranja.

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

V ITALIJI

1924 - 1974

SLOVENSKEGA ŠPORTA

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

vabi na

ob 50-letnici organiziranja slovenskega športa v Italiji

27. aprila 1974, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SPORED

KISSINGERJEVE IZJAVE O VPRAŠANJU BLIŽNJEGA VZHODA

Ob rožljanju orožja pogajanja za miroljubno rešitev krize

Konfrontacija med SZ in ZDA - Spopadi na Golanski planoti

DAMASK, 26. — Vojaško poročilo, ki ga je radijska postaja v Damasku objavila v zgodnjih današnjih urah, trdi, da je prišlo na področju gore Hermon na Golanski planoti do spopada med neko izraelsko patroljo in sirskeimi oboroženimi silami. Izraelski napad je bil odbit. Na gori Hermon — je rečeno v sporočilu — se je topniški ogenj nadaljeval občasno vso noč. V poznejših jutranjih urah se je topniški dvoboj razširil tudi na druge odseke fronte.

Izraelci pravijo, da so topniški dvoboj povzročili Sirci in so izraelske oborožene sile odgovorile odločno na sirske napade. Ranjen je bil en izraelski vojak. Izraelski glasnik je izjavil, da mu ni znano, da bi prišlo do spopada med izraelskimi in sirskeimi patroljami. Danes je potokele že 46. dan sovražne dejavnosti na golanski fronti.

Iz New Yorka sporočajo, da je ameriški državni tajnik Kissinger podal, tik pred svojim potovanjem v Zenevo (kjer se bo srečal z Gromikom) in potem na Bliznjem vzhodu, na tiskovni konferenci nekaj izjav, ki kažejo, da bo reševanje vprašanja dokončne ustavitve sovražnosti med Sirijo in Izraelom precej zapleteno, težko in verjetno tudi dolgotrajno. Mogoče se bo moral Kissinger je večkrat sestati s prizadejanimi strankami preden se mu bo posrečilo urediti dokončno to zadevo.

V svojem intervjuju je Kissinger govoril o vlogi Sovjetske zveze pri reševanju krize na Bliznjem vzhodu. V tej zvezi je omenil, da je SZ izrazila svoje zanimanje in pripravljenost na sodelovanje pri raznih fazah pogajanj ter v fazi pogajanj za razmik čet. Kissinger je še poudaril, da si ZDA nečejo lastiti izključne vloge temveč se bodo prizadevale po svojih močeh za mir na tistem področju. V nadaljevanju svojega govora je Kissinger dejal, da bodo ZDA upoštevale sovjetske stališča in si želi, da bi ta država prispevala k pozitivni rešitvi vprašanja.

Sicer pa je Kissinger posvetil dober del svojih izjav vprašanju pogajanj v okviru «Salt» (pogajanja med ZDA in SZ o strateškem orožju). V tej zvezi je dejal, da bo prišlo v juniju do srečanja med Nixonom in Brežnevom neodvisno od poteka te konference.

Perspektive za skorajšnji rešitev vprašanja Bliznjega vzhoda (Izrael - Sirija) so začasno zelo negotove. Prevladuje mnenje, da Kissinger ni, kljub pomembnim uspehom svoje diplomacije, nikakršen čarovnik, ki bi mogel rešiti izredno zapleteno vprašanje kot je na primer stališče Sirije do rešitve sedanjega spora na Bliznjem vzhodu.

Popolnoma jasno je, da gre tu

za konfrontacijo med dvema velikimi silama, od katerih je ena (ZDA) pridobila močne pozicije v Egiptu, druga (SZ) pa jih je doslej ohranila v Siriji.

Trije mladi fašisti aretirani v Rimu

RIM, 26. — V tem mestu so agenti letkega oddelka aretirali tri mlade pripadnike misovske mladinske organizacije «Fronte della Gioventù», ki so jih zasačili na nekem travniku, ko so odpirali vrečo, v kateri je bilo strelno orožje. Vse tri še zaslusujejo na državnem pravdnstvu ob prisotnosti sodnika za mladoletnike, ker so aretirani stari od 16 do 17 let.

TRAGEDIJA V VASICI CORTI SAN ROCCO OB JEZERU ISEO

Presunljiva smrt štirih prijateljkov: zadušili so se v stari, težki skrinji

Otroci so se v igri neprevidno zaprli v skrinjo, ki se je spremenila v prerano rakev

MILAN, 26. — Strahotna tragedija v vasi Corti San Rocco pri Isejskem jezeru: štirje otroci so se zadušili v skrinji, v katero so se sami v igri neprevidno zaprli. Otroci so izginili že večeraj popoldne, a šele danes so otrošniki in policija, ki so začeli preiskavo, odkrili štiri trupelca na podstrešju njihove hiše.

Otroci, bratci Lina, Ermanno in Elisio Macario, stari deset, osem in štiri leta ter njihov 7-letni prijateljček Lorenzo Bertoni, so bili večeraj popoldne doma s priletno in bolešno babico. Rekli so ji, da gredo v bližnjo mlekarico po sladkarije in odšli ji ni videli nihče več. Ko so se Macariovi, ki so obiskali sorodnika v bolnišnici v mestecu Loreve, vrnili domov, so nemudoma obvestili karabinerje in policijo o izginjati otroci. Može postaviti s pomočjo prvotno obliko v takoj začeli pregledovati okoličnice, a bilo je kot, da bi se otroci vdrli v zemljo. Šele danes popoldne, ko je bilo iskanje po gozdnih in travniških zamaš, so policisti začeli iskati po hiši Macariovih. Sovrstniki nesrečnih otrok so jim namreč povedali, da so jih videli, ko so se iz mlekarne vrnili domov. Po dolgem iskanju tragično odkritje: v starinski skrinji so ležala trupelca štirih prijateljkov. Dečki objekti v smrtnem objemu na dnu, starejša Lina nad njimi. Preiskovalci domnevali, da se je pokrov skrinje neprimerno zaprl, udaril Lino, ki se je onesvestila in s težo svojega telesa potlačila prijateljke.

Morda pol ure, morda kaj več je trajal strahotni boj štirih malčkov z usodo. Nato je zmanjkalo kisika in zaspali so večno spalne. Dvajset ur pozneje jih je našel oziroma podčastnik, ki je odprl zlovesčo staro skrinjo v temnem kotu podstrešja.

Tragedija je osupnila približno 600 prebivalcev male vasi, ki so se snoci kot en sam mož odzvali na prošnjo družin Macario in Bertoni. Vsa vaza je odšla v okolico, prebrskala za vsakim grmom, pogledala v vsako luknjo, vprašala po otrocih v vsaki osamljeni hiši, a zaman. Upanje se je manjšalo, a zaman. Upanje se je skrbjenost se je stopnjevala. Potrtili starši so se oprjemali kot brodolomci na razburkanem morju bilke upanja, da je morda zgodba domnevnega nevarnevskega resnična, da so malčki še živi.

Domnevo o nevarnevskega je sprožil davi nek gostilničar, ki je povedal, da se je večeraj odrasel možki ustavljal v njegovem lokalju z otrokom in mu kupil za 1.500 lir bombonov. Ko sta odhajala, mu je rekel: «Tako bodo veseli in pridni tudi ostali otroci.» Preiskovalci so ga našli in ga zaslusili: bil je oče, ki je s starejšim sinom kupil slaščice tudi za brata. Otroci, ki bi morali biti veseli ob neprimernem daru, žal niso bili štiri malčki iz Cortija.

Rešitev tragičnega dogodka je bila prav v njih Macariovih: v zakonitem in temnem podstrešju, v stari težki skrinji, v kateri so Macariovi hranili ponosna oblačila. Zato, ki se je spremenil v prerano rakev za štiri otroke, je bil v resnici do polovice poln starih čunjev. Viskumir ni večeraj padlo na uni, da bi pogledal vanj, niti Lino Tullio, materi malega Lorenza Bertonia, ki je pretaknila vse kotičke podstrešja, ne. Otroci pa so bili prav tam, v nekakšnem sarkofagu in morda še ni bilo prepozno, morda so se dihal.

Popoldne je sodni zdravnik obducirati trupelca štirih malčkov in ugotovil, da so se zadušili. Ker na truplih ni bilo nobenega znaka nasilja, je pretor iz Loreveja

Indonezijski vojaki so začeli nositi v dolino trupla potnikov «boeinga 707» ameriške letalske družbe Panam, ki je v ponedeljek tresel ob pobočje ognjenika na otoku Bali. V nesreči je umrlo 107 ljudi

dr. Rizzo arhiviral vso zadevo kot tragično nesrečo. Ni znano, če so se malčki skušali rešiti iz smrtnih pasti, če so klicali na pomoč, če so skušali odpreti težki pokrov. A tudi če so kričali, če so topotali, jih priletna in naglušna babica ni mogla slišati.

Zupan Coste Volpina, občine pod katero spada Corti San Rocco, je proglasil današnji in jutrišnji dan za dneva žalovanja. Pogreb nesrečnih malčkov bo v nedeljo na občinske stroške.

Stališče Vatikana do 2. svetovne vojne

VATIKAN, 26. — V svojih posegih v korist žrtvam zadnje svetovne vojne (jetnikom, deportirancem, ži-

dom) je sveta stolica naletela sprva na nerazumevanje britanske vlade, na odpor pri Hitlerju in na delno razumevanje pri italijanski vladi; zaključki izhajajo iz vatican-skih dokumentov o drugi svetovni vojni, ki so bili objavljeni v teh dneh.

Z Veliko Britanijo je sveta stolica po večkratnih posegih pri pristojnih organih vzpostavila stvarno sodelovanje in dobila dovoljenje, da oskrbuje z žitom sestraštrano Grčijo, noben tovrstni sporazum pa ni bil mogoč z Berlinom in z Moskvo.

Iz dokumentov nadalje izhajajo, da je Vatikan takoj reagiral na vesti o množičnih deportacijah Židov, njegovi posegi pa so bili malokrat uspešni. Zalegli so pri italijanski vladi, naleteli pa so na gluha ušesa v Berlinu, na Slovaškem, na Hrvaškem in na Madžarskem. Delen uspeh je v tem pogledu vatican-ska

diplomacija dosegla v Romuniji, kjer niso preganjali Židov, ki so se dali krstiti. Kmalu pa so tudi v Romuniji prepovedali krstitev Židov. Iz dokumentov nadalje izhajajo, da v prvih dveh letih vojne tudi židovske agencije niso bile dobro obveščene o množičnih deportacijah in genocidih. Današnja knjiga, ki zadeva obdobje 1941-42 druge svetovne vojne je že osma knjiga aktov o drugi svetovni vojni, ki jo objavlja Vatikan. Dokumenti prikazujejo stališče, ki ga je sveta stolica zavzela do druge svetovne vojne od leta 1939 dalje.

AMSTERDAM, 26. — Glasnik nizozemske vojne mornarice je sporočil, da je posadka tihotapske ribiške ladje «Lammie» raje potopila ladjo, kot da bi izročila policiji osem ton hašiša, ki so ga imeli v skladišču.

TISKOVNA KONFERENCA ISABEL ALLENDE V RIMU

Podpora boju čilskega ljudstva dolžnost vseh poštenih ljudi

Porazen gospodarski položaj: nad pol milijona brezposelnih in skokovita inflacija

RIM, 26. — Procesi proti čilskim rodoljubom, delovanje odpor-nikov, gospodarski in politični položaj v tej državi so bile glavne teme tiskovne konference, ki jo je dala imela v italijanski prestolnici Isabel Allende, hčerka pokojnega čilskega predsednika Salvadorja Allendeja. Isabel Allende je uvodoma prebrala dokument čilskih političnih beguncov o procesih proti čilskim rodoljubom. Izjava poudarja, da so procesi le sodne farse, s katerimi skuša junta naprti bvisim Allendejevim sodelavcem odgovornost za svoje zločine.

Dokument poudarja, da danes sedijo na zatožni klopi tisti, ki so zvesto služili vladi Unidad popular in ki so se zavzemali za boljše prihodnost čilskega ljudstva. Prav zaradi tega jih golpisti imajo za izdajalce. V ravnanju čilskih generalov, poudarja nadalje dokument, je bistvo fašizma, tistega, ki odvrni vse buržujske zakone in ustanove ter jih nadomesti z brutalno represijo, ker niso bili zadosteni prej proti procesu ljudske osvoboditve. Prav zaradi tega Pinochet in pajdaji postavljajo na zatožno klop rodoljube.

Dokument se konča s pozivom vsem demokratom, naj se aktivno angažirajo v boju za rešitev rodoljubov, civilistov in vojakov, ki jim golpisti strežejo po življenju. Boriti se za svobodo vseh čilskih političnih jetnikov je dolžnost vseh svobodnih in poštenih ljudi.

Isabel Allende je nato odgovarjala na vprašanja časnikarjev in ob tej priliki poudarila, da je čilsko odporniško gibanje strnilo svoje vrste, kljub surovi represiji fašističnega režima. Dejala je, da so rastoče nezadovoljstvo, vedno številnejše sabotaže in vedno bolj pogoste protirežimske manifestacije dokaz vrenja v čilski družbi. V tem okviru je obsodila čilskih golpistov, ki jo je izrekel santiaški nadškof kardinal Raul Silva Henriquez, izrednega pomena. Cerkev je obkoljena — je poudarila Isabel Allende — fašisti brezobzirno zapirajo in mučijo duhovnike in udrihajo čedalje bolj odločno tudi po cerkvenih dostojanstvenikih.

Tudi gospodarski položaj države je iz dneva v dan bolj porazen. Lakota je postala bridka stvarnost in nad pol milijona ljudi je brezposelnih. Junta je spremenila čile v velikansko koncentracijsko tabo-

rišče, medtem ko inflacija skokovito narašča.

O čilski KD je Isabel Allende izjavila, da je strankino vodstvo v treh letih vlade Unidad popular vodilo izrazito desničarsko politiko, medtem ko je bila baza naklonjena dialogu z Allendejem. Sprčo slepe politike demokratskih vo-ljakov se je stranka razkrla. Danes, ko se je junta obrnila tudi proti demokristjanom in jih prisilila v ilegalo, je KD prisiljena iskati povezave z levičarskimi silami, ki so se že od vsega začetka zoperstavile generalom.

Ob koncu je Isabel Allende poudarila, da solidarnost, ki jo narodi vsega sveta izražajo čilskemu ljudstvu dokazuje, da Cilenci niso sami v svojem težavnem in dolgem boju za osvoboditev izpod fašističnega jarma.

Že prihodnji teden proces proti ministrom bivše Allendejeve vlade

SANTIAGO DE CHILE, 26. — Čilska junta je sporočila, da bodo v kratkem politične jetnike zaprte na otoku Dawson, na katerem so ministri Allendejevih vlad in voditelji strank koalicije Unidad popular, prepeljali v prestolnico, kjer jim bodo sodili. Proces se bo verjetno začel že prihodnji teden.

Po nepotrjenih vesteh je preiskava o «zločinih» obtožencev že v teku, izsledki pa so tajni, čeprav ni treba veliko domišljije, da si lahko zamislimo na čem je fašistična junta osnovala obtožnico: jetniki so krivi le, da so zvesto služili čilskemu ljudstvu.

Medtem se v Santiagu nadaljuje proces proti 57 vojakom in 10 civilistom, ki so obtoženi izdajstva. Obravnava napreduje zelo hitro in vojaški sodniki izrečujejo poprečno po tri razsodebo na dan. Na teh procesih so mednarodni opazovalci prisotni v vedno večjem številu. Med drugimi so zastopniki senatorja Edwarda Kennedyja, romunske vlade, mednarodnega združenja pravnikov in čilske škofovske konference.

NA ZADNJI SEJI SVOJEGA MANDATNEGA OBDOBJA

Občinska skupščina odobrila urbanistični načrt Kopra

Odborniki so odobrili tudi sanacijski načrt za ureditev zgodovinskega mestnega jedra - Velik gospodarski napredek v zadnjem petletju

KOPER, 26. — Odborniki kopske občinske skupščine so na današnji zadnji seji v svojem petletnem mandatsnem obdobju sprejeli dva pomembna dokumenta za nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj mesta in njegovega okolnega področja: predlog odloka o urbanističnem načrtu Kopra, predlog odloka o sanacijskem načrtu za ureditev zgodovinskega mestnega jedra.

Omenjena dokumenta razčlenjujejo namembnost prostora za bodoči razvoj gospodarstva, predvidevata nadaljnjo rast naselij, prometne infrastrukture, kulturnih ustanov ter ustvarjanje pogojev za šport in rekreacijo.

Iz izprnega poročila podpredsednika sveta za urbanizem Alojza Bizjakja je bilo razvidno, da so bili upoštevani vsi bistveni predlogi in priponbe, ki so jih dali občani ter strokovne organizacije v devet mesecev trajajoči javni razpravi z namenom, da bi ustvarili ob predvidenih industrijskih objektih in v samih stanovanjskih naseljih s kar največjim zelenimi površinami čim bolj zdravo okolje za sedanje in bodoče generacije.

Odborniki kopske občinske skupščine so na današnji zadnji seji z navdušenjem sprejeli brzojavke pobratenega mesta Valjevo, večjeje ga števila delovnih organizacij iz Novega Sada in iz Gornjeje Milanova, v katerih izražajo tamkajšnji odborniki in delavci odločno pripravljenost braniti vsako ped našega ozemlja ter obsojajo irendentistične zahteve rimske vlade.

Predsednik občinske skupščine Miro Kocjan je v daljšem izprnem poročilu nanašal vrsto podatkov o doseženih gospodarskih in drugih uspehih občine v preteklih petih letih. Med drugim je omenil, da je postal Koper s prodorom v slovenski, jugoslovanski in širši mednarodni gospodarski prostor nadvse pomemben steber našega policentričnega razvoja. To svojo trditve je podkrepil s številnimi podatki o nedvomno velikem napredku na področju pomorskega gospodarstva, industrije, prometa in v porastu narodnega dohodka na prebivalca v višini 35 tisoč di-

narjev, s katerim se uvršča Koper na četrto mesto v Sloveniji.

Velik napredek je bil dosežen tudi v odpravljanju razlik med mestom in podeželjem, saj je bilo v komaj štirih letih urejenih skoraj 300 km podeželskih cest, pri čemer so sami občani prispevali z delom in v denarju približno 35 odstotkov potrebnih sredstev. Občuten napredek je bil dosežen tudi v otroškem varstvu. S petimi novimi otroškimi vrtci je bilo moč ob koncu lanskega leta vključiti v varstvo že skoraj 35 odstotkov vseh otrok. Zgrajenih je bilo tudi več novih telovadnic, razširili so števila naselja, mnogo pa so storili tudi na drugih področjih. Tako je postal Koper »v bližini« ni naselji, v katerih živi skupaj 25.000 prebivalcev, močno gospodarsko središče s ti-sočnimi zaposlenimi, medtem ko jih je bilo pred drugo svetovno vojno zaposlenih v eni sami manjši tovarni za predelavo rib le okoli 60.

Ob koncu se je Miro Kocjan za hvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali k takšnemu napredku. V imenu odbornikov se mu je zahvalil za pošteno delo Stojan Žitko.

NA POLITIČNIH VOLITVAH NOVEMBRA LETOS Demokratom se obeta izdatna zmagaja

NEW YORK, 26. — Po anketi ameriškega zavoda za raziskovanje javnega mnenja «Harris» bo demokratska stranka zmagala na novembrskih političnih volitvah v ZDA z rekordno prednostjo 23 odstotkov glasov pred republikanci. Od anketranih je 52 odst. izjavilo, da bo glasovalo za demokratsko stranko, le 19 odst. se je izreklo za republikance, 29 odst. pa je neodločenih. Od tistih, ki so pred poltrajnim letom volili za Nixonona pa je 32 odst. izjavilo, da bo do novembra volili za demokrate. Po rezultatih ankete je 53 odst. anketranih izjavilo, da zadeva Watergate ne bo vplivala na njihovo odločitev, 38 odst. pa jih je priznalo, da bodo sprito volivskega škandala volili za demokrate.

BANCO DI ROMA
BANCA DI INTERESSE NAZIONALE
Capitale sociale e riserva L. 59.000.000.000
PARTNERS INTERNAZIONALI: BANCO HISPANO AMERICANO - COMMERZBANK - CREDIT LYONNAIS
3800 okenc Vam na razpolago po vsem svetu